

Календарно-тематическое планирование История Беларуси

10 класс Гісторыя Беларусі, 1917—1945 гг. (павышаны ўзровень)

(87 гадзін)

1. Гісторыя Беларусі, 1917—1945 гг. Вучэбны дапаможнік для 10 класа устаноў агульнай сярэдняй адукацыі / Я. К. Новік, метадычнае забеспячэнне В. В. Гінчук. — Мінск : Народная асвета, 2012.
2. История Беларуси, 1917—1945 гг. Учебное пособие для 10 класса учреждений общего среднего образования / Е. К. Новик, методическое обеспечение В. В. Гинчук. — Минск : Народная асвета, 2012.
3. Гісторыя Беларусі, 1917—1945 гг. : 10 клас. Хрэстаматыя : дапаможнік для вучняў / аўт.-склад.: А. А. Каваленя [і інш.]; метад. забеспячэнне С.А. Кудраўцава; пад рэд. А.А. Кавалені. — Мінск:Пачатковая школа, 2009.
4. Вялікая Айчынная вайна савецкага народа (у кантэксце Другой сусветнай вайны) / пад рэд. А. А. Кавалені, М. С. Сташкевіча. — Мінск : Выдавецкі цэнтр БДУ, 2009 (далей — дапаможнік).
5. Великая Отечественная война советского народа (в контексте Второй мировой войны) / А. А. Ковалени, Н. С. Сташкевича. — Минск : Изд. Центр БГУ, 2009 (далей — дапаможнік).
6. Великая Отечественная война советского народа (в контексте Второй мировой войны) : хрестоматия / сост. А. А.Коваленя, М. А. Краснова, В. И. Лемешонок, С. Е. Новиков; науч. ред. А. А. Коваленя. — Минск, 2008.(далей — хрестаматыя 2).
7. Гісторыя Беларусі ў 10 класе : вучэб. Метад. Дапаможнік для настаўнікаў устаноў агульнай сярэдняй адукацыі з беларускай і рускай мовамі навучання / В. В. Гінчук. — Мінск : Выдавецкі цэнтр БДУ, 2014.
8. Гісторыя Беларусі: тэставыя і рознаўзроўневыя заданні : 10—11 класы : дапаможнік для настаўнікаў устаноў агульнай сярэдняй адукацыі з беларускай і рускай мовамі навучання / В. В. Гінчук. — Мінск : Сэр-Вит, 2012.
9. Атлас. История Беларуси, 1917—1945 гг. 10 класс / В. В. Тугай, В. М. Фомин. — Минск : Белкартография, 2009—2014 (далей — атлас);
10. Атлас. Гісторыя Беларусі, 1917—1945 гг. 10 клас / У. В. Тугай, В. М. Фамін. — Мінск : Белкартаграфія, 2009 (далей — атлас);
11. Атлас. Вялікая Айчынная вайна савецкага народа (у кантэксце Другой сусветнай вайны). А. А. Каваленя, М. Г. Жылінскі, — Мінск : Белкартаграфія, 2015 (далей — атлас 2).

№ урока і дата правядзення	Тэма і асноўныя пытанні ўрока	Коль-касць гадзін	Мэты вывучэння ўрока	Характарыстыка асноўных відаў і спосабаў дзейнасці	Дамашняе заданне
1	2	3	4	5	6
Раздзел I. КАСТРЫЧНІЦКАЯ РЭВАЛЮЦЫЯ І САМАВЫЗНАЧЭННЕ БЕЛАРУСІ (20 г.)					
	Становішча ў Беларусі напярэдадні кастрычніка 1917 г. Палітычнае і сацыяльна-эканамічнае сітуацыя ў Беларусі і на Заходнім фронце летам — восенню 1917 г.	1	Вучні павінны ведаць: 1) ведаць асноўныя зместавыя лініі вучэбнага прадмета “Гісторыя Беларусі: 1917—1945 гг.”; — азначэнні паняццяў: <i>аўтаномія, бальшавізацыя Саветаў</i> . 2) разумець, што: — Гісторыя Беларусі 1917—1945 гг. — неад’емная частка савецкай гісторыі; — асноўныя тэндэнцыі развіцця Беларусі ў гэты перыяд абумоўлены такімі падзеямі, як Кастрычніцкая рэвалюцыя і ўваходжанне БССР у склад СССР. Вучні павінны ўмець: — арганізаваць сваю работу з вучэбным дапаможнікам “Гісторыя Беларусі: 1917—1945 гг.”. — вызначаць асаблівасці сацыяльна-эканамічнага і палітычнага становішча Беларусі летам-восенню 1917 г.;	Самастойная работа вучняў з артыкулам “Як працаваць з вучэбным дапаможнікам” (с. 3–4); Работа па складанню тэзіснага плана “Сацыяльна-эканамічная і палітычная сітуацыя ў Беларусі летам восенню 1917 г.” Работа з гістарычнай картай (вучэбны дапаможнік, с. 6): характарыстыка геапалітычнага становішча Беларусі ў 1915–1917 гг. Работа з паняццямі: <i>аўтаномія, бальшавізацыя Саветаў</i> . Работа з гістарычным дакументам (вучэбны дапаможнік, с. 10): вызначэнне пунктаў пра-	§ 1; пытанні і заданні да § 1; складзі лагічную схему (табліцу) “Перадумовы Кастрычніцкай рэвалюцыі ў Беларусі”; — запоўніць першую калонку табліцы “Кастрычніцкая рэвалюцыя” (табліца 1 да ўрока 3);

1	2	3	4	5	6
			— устанаўліваць і тлумачыць прычынна-выніковыя сувязі паміж гістарычнымі фактамі: Першая сусветная вайна — Лютаўская рэвалюцыя 1917 г. у Расіі — палітыка Часовага ўрада — становішча Беларусі восенню 1917 г. — бальшавізацыя Саветаў — Кастрычніцкая рэвалюцыя; — выкарыстоўваць гістарычную карту для характарыстыкі геапалітычнага становішча Беларусі ў 1915–1917 г.	грамы бальшавікоў, якія адпавядалі гістарычнаму моманту і інтарэсам насельніцтва.	
	Праектная дзейнасць. Падрыхтоўчы этап.	1	Вучні будуць ўмець: — выкарыстоўваць метады вучнеўскага даследавання пры вызначэнні яго праблематыкі, мэтапалаганні, зборы і апрацоўцы матэрыялаў, прадстаўленні вынікаў; — планаваць этапы праектнай дзейнасці; — вызначаць шляхі, сродкі вырашэння праблемы.	Работа па вызначэнні праблематыкі, мэтапалаганні, планаванню этапаў праекта. Прыкладныя тэмы: Роля асобы ў гісторыі. Гісторыя Кастрычніцкай рэвалюцыі 1917 г. у асобах і назвах вуліц. «Рудабельская рэспубліка». Наш край у гады польска-савецкай вайны. Вынікі Рыжскага міру і гісторыя маёй сям’і.	§ 1, пытанні і заданні; <i>Індывідуальнае:</i> падрыхтаваць паведамленні аб дзейнасці А. Мяснікова, К. Ландара, М. Рагазінскага ў Беларусі (памятка 3 у вучэбным дапаможніку, с. 170–171); — напісаць гістарычнае сачыненне па пытанні з руб-

1	2	3	4	5	6
				Случкае паўстанне: пункты гледжання. Стварэнне ССРБ: планы, мары, рэалізацыя.	рыкі “Ваша меркаванне” (с. 9);
	Падзеі Кастрычніцкай рэвалюцыі ў Беларусі. 1. Пераход улады ў рукі Саветаў у Беларусі і на Заходнім фронце. 2. Ліквідацыя Стаўкі Вярхоўнага Галоўнакамандуючага ў Магілеве. 3. Фарміраванне і дзейнасць Абласнога выканаўчага камітэта Заходняй вобласці і фронту (Аблвыкамзаха). 4. Дзейнасць Савета Народных Камісараў Заходняй вобласці і фронту. А. Мяснікоў, К. Ландар. 5. Першыя пераўтварэнні ў грамадска-палітычнай і сацыяльна-эканамічнай сферах.	2	Вучні павінны ведаць: — асноўныя падзеі Кастрычніцкай рэвалюцыі на тэрыторыі Беларусі; — асаблівасці ўстанаўлення савецкай улады ў Беларусі і на Заходнім фронце; — органы савецкай улады ў Беларусі і на Заходнім фронце, стварэння пасля Кастрычніцкай рэвалюцыі; — прозвішчы кіраўнікоў органаў савецкай улады, створаных на тэрыторыі Беларусі: К. Ландар, А. Мяснікоў, М. Рагазінскі; — першыя пераўтварэнні бальшавікоў у грамадска-палітычнай і сацыяльна-эканамічнай сферах; — паняцце “ <i>нацыяналізацыя</i> ”; — прычыны, мэты і мерапрыемствы палітыкі “ваеннага камунізму”, асаблівасці яе правядзення ў Беларусі. Вучні павінны ўмець: — рабіць паведамленне па гістарычнай тэме;	Работа з гістарычнай картай (вучэбны дапаможнік, с. 13): 1) характарыстыка геапалітычнага становішча Беларусі у час Кастрычніцкай рэвалюцыі 1917 года; 2) якія асаблівасці Кастрычніцкай рэвалюцыі 1917 г. у Беларусі можна “прачытаць” на карце? Запаўненне табліцы “Кастрычніцкая рэвалюцыя ў Расіі і Беларусі”. Работа з паняццем “нацыяналізацыя” . Вызначэнне адрозненняў паміж паняццямі “сацыялізацыя зямлі” і “нацыяналізацыя зямлі”.	§ 2, пытанні і заданні; <i>Індывідуальнае:</i> падрыхтаваць паведамленне “Палітыка германскіх акупантаў на тэрыторыі Беларусі ў сферы культуры”; падрыхтаваць паведамленні да ўрока па тэме “Наш край”: — “Устанаўленне савецкай улады ў краі”; — “Ушанаванне памяці пра людзей, якія ўстанаўлівалі савецкую ўладу ў краі”;

1	2	3	4	5	6
	6. Палітыка «ваеннага камунізму» і асабліва-васці яе правядзення ў Беларусі.		— выкарыстоўваць гістарычную карту для характарыстыкі падзей Кастрычніцкай рэвалюцыі 1917 г. на тэрыторыі Беларусі; — характарызаваць дзейнасць Савета Народных Камісараў Заходняй вобласці і фронту; — даваць ацэнку дзейнасці палітычных асоб Беларусі.	Паведамленні вучняў па тэмах: “Падзеі Кастрычніцкай рэвалюцыі 1917 г. у Беларусі і на Заходнім фронце”; дзейнасць А.Мяснікова, К. Ландара ў Беларусі. Работа з гістарычным дакументам: 1) тлумачэнне прычын пазіцыі СНК Заходняй вобласці і фронту ў адносінах да Усебеларускага з’езда (хрэстаматыя, с. 22); 2) вызначэнне прычыны пазіцыі складальнікаў дадзенага харчовага дэкрэта, якая паўплывала на яго прыняцце (вучэбны дапаможнік, с.17).	
	Беларусь ва ўмовах германскай акупацыі. 1. Наступленне войск кайзераўскай Германіі і захоп Мінска. 2. Брэсцкі мір.	1	Вучні павінны ведаць: — даты гістарычных падзей: <i>дзень нараджэння Чырвонай Арміі (23 лютага 1918 г.), заключэнне Брэсцкага мірнага дагавора (3 сакавіка 1918 г.);</i>	Работа з гістарычнай картай (вучэбны дапаможнік, с. 19; атлас, с. 2): 1) вызначэнне прычын, умоў і наступстваў Брэсцкага мірнага дагавора;	§ 3, пытанні і заданні; заданне рубрыкі “Ваша меркаванне”; <i>Індывідуальнае:</i> Падрыхтаваць паведамленне да ўро-

1	2	3	4	5	6
	3. Устанавленне германскага акупацыйнага рэжыму. 4. Супраціўленне насельніцтва Беларусі акупантам. 5. Вызваленне Беларусі.		— паняцці: <i>Брэсцкі мір; “Рудабельская рэспубліка”;</i> — прычыны, умовы, наступствы заключэння Брэсцкага мірнага дагавора; — формы барацьбы насельніцтва супраць германскіх акупантаў. Вучні павінны ўмець: — выкарыстоўваць гістарычную карту як крыніцу інфармацыі аб падзеях, якія папярэднічалі заключэнню Брэсцкага мірнага дагавора; — характарызаваць германскі акупацыйны рэжым на тэрыторыі Беларусі.	2) характарыстыка геапалітычнага становішча Беларусі пасля падпісання Брэсцкага мірнага дагавора. Работа з гістарычным дакументам (вучэбны дапаможнік с. 21): характарыстыка германскага акупацыйнага рэжыму на тэрыторыі Беларусі. Работа па складанню лагічнай схемы “Беларусь ва ўмовах германскай акупацыі”.	ка “Наш край” аб падзеях на тэрыторыі вашага краю ў час германскай акупацыі.
	Спробы дзяржаўнага самавызначэння Беларусі пасля Кастрычніцкай рэвалюцыі. 1. Беларускае нацыянальнае рух і яго асноўныя палітычныя напрамкі. 2. Усебеларускі з’езд і яго рашэнні. Абвяшчэнне Беларускай Народнай Рэспублікі (БНР).	2	Вучні павінны ведаць: — даты гістарычных падзей: <i>І Усебеларускі з’езд; Абвяшчэнне БНР; Абвяшчэнне незалежнасці БНР;</i> — рашэнні І Усебеларускага з’езда і прычыны яго роспуску СНК Заходняй вобласці і фронту; — напрамкі ў беларускім нацыянальным руху ў канцы 1917 г. Вучні павінны ўмець: — рабіць паведамленне па гістарычнай тэме;	Работа з гістарычнай картай (атлас, с.4): характарыстыка значэння ўтварэння Літ-Бел ССР); характарыстыка становішча Беларусі паводле пастановаў аб межах ад 31 снежня 1918 г (хрэстаматыя с.36-37). Работа з гістарычным дакументам: вызначэнне рашэнняў, прынятых на І Усебеларускім	§ 4–5; заданне 7 (запаўненне парאўнальнай табліцы «Фарміраванне тэрыторыі Беларусі»; заданне рубрыкі “Ваша меркаванне”; <i>Індывідуальнае:</i> Падрыхтаваць паведамленне аб дзейнасці З. Жылуновіча

1	2	3	4	5	6
	3. Дзейнасць рады БНР і яе ўзаемаадносіны з германска-ваеннай адміністрацыяй. 4. Абвяшчэнне Савецкай Сацыялістычнай Рэспублікі Беларусі (ССРБ). 5. Першы Усебеларускі з'езд Саветаў і яго рашэнні. 6. К а н с т ы т у ц ы я ССРБ 1919 г. 7. Утварэнне Сацыялістычнай Савецкай Рэспублікі Літвы і Беларусі (Літбел).		— праводзіць аналіз гістарычных крыніц; — даваць ацэнку дзейнасці палітычных асоб Беларусі; — суадносіць гістарычную падзею з грамадска-гістарычным працэсам (аб якім грамадска-гістарычным працэсе сведчыла абвяшчэнне Беларускай Народнай Рэспублікі і яе незалежнасці); — параўноўваць гістарычныя падзеі (працэсы); — раскрываць прычынна-выніковыя сувязі паміж пачаткам польска-савецкай вайны і абвяшчэннем Літбел	з'ездзе (вучэбны дапаможнік с. 32); вызначэнне формы дзяржаўнага будавання Беларусі (хрэстаматыя, с. 37–40), характарыстыка гістарычнага дакумента (гл. памятку 10 ў вучэбным дапаможніку на с. 172). Работа па складанню лагічнай схемы “Абвяшчэнне БНР”.	
	Польска-савецкая вайна 1919–1920 гг. 1. Наступленне польскіх войск у Беларусь. 2. Ваенныя дзеянні на польска-савецкім фронце. 3. Разгортванне партызанскага руху. 4. Беларуская Камуністычная арганізацыя.	1	Вучні павінны ведаць: — ход ваенных дзеянняў на тэрыторыі Беларусі падчас польска-савецкай вайны 1919–1920 гг.; — вынікі польскага наступлення на беларускія землі ў 1919 г.; — формы барацьбы беларускага народа з польскімі інтэрвентамі. Вучні павінны ўмець: — характарызаваць падзеі польска-савецкай вайны ў 1919 г. пры дапамозе гістарычнай карты;	Работа з гістарычнай картай (вучэбны дапаможнік с. 35; атлас, с. 5): характарыстыка хода і вынікаў польскага наступлення на беларускія землі ў 1919 г.; Работа з гістарычным дакументам (вучэбны дапаможнік, с. 37) і матэрыялам рубрыкі “Гэта цікава” (с. 37): вызна-	§ 6; напісаць эсэ па пытанні з рубрыкі “Ваша меркаванне”; <i>Індывідуальнае:</i> Падрыхтаваць паведамленне да ўроку “Наш край” “Наш край у 1919–1920 гг.”

1	2	3	4	5	6
			— характарызаваць польскі акупацыйны рэжым на тэрыторыі Беларусі; — характарызаваць пазіцыю дзеячаў Рады БНР па нацыянальным пытанні ў гады польскай акупацыі; — суадносіць падзеі польска-савецкай вайны і замежнай ваеннай інтэрвенцыі супраць Савецкай Расіі.	чэнне форм барацьбы беларускага народа супраць польскіх акупантаў. Работа з тэкстам вучэбнага дапаможніка: пабудуйце ментальную карту “Польска-савецкая вайна 1919-1920 гг.”.	
	Другое абвяшчэнне Савецкай Сацыялістычнай Рэспублікі Беларусі і заканчэнне польска-савецкай вайны. 1. Спроба рэалізацыі ідэі сусветнай пралетарскай рэвалюцыі. 2. Вызваленне войскамі Чырвонай Арміі тэрыторыі Беларусі. 3. Абвяшчэнне Дэкларацыі аб незалежнасці ССРБ 31 ліпеня 1920 г. 4. Чарговае наступленне польскіх войск у Беларусь.	2	Вучні павінны ведаць: — даты гістарычных падзей: <i>другое абвяшчэнне ССРБ; заключэнне Рыжскага мірнага дагавора</i> для Беларусі; — прычыны паражэння Чырвонай Арміі ў жніўні 1920 г. пад Варшавай; — вынікі грамадзянскай вайны і ваеннай інтэрвенцыі для Беларусі. Вучні павінны ўмець: — характарызаваць ход і вынікі польска-савецкай вайны ў 1920 г., геапалітычнае становішча Беларусі ў 1921 г. з дапамогай гістарычнай карты;	Работа з гістарычнай картай (вучэбны дапаможнік, с. 35): характарыстыка хода і вынікаў польска-савецкай вайны ў 1920 г.; характарыстыка геапалітычнага становішча Беларусі ў 1921 г. Самастойная работа вучняў з тэкстам вучэбнага дапаможніка (с. 40): характарыстыка ўмоў Рыжскага мірнага дагавора.	§ 7, пытанні і заданні; запоўніць параўнальную табліцу «Брэсцкі і Рыжскі мірныя дагаворы» па самастойна вызначаным прыкметам; заданне рубрыкі “Ваша меркаванне”; Падрыхтавацца да выступленняў па тэмах (тэмы прыкладныя): — “Наш край у час германскай акупацыі”.

1	2	3	4	5	6
	5. Рыжскі мірны дагавор і яго вынікі для Беларусі.		<ul style="list-style-type: none"> – суадносіць працэс фарміравання тэрыторыі Беларусі з умовамі падпісання Рыжскага мірнага дагавору; – параўноўваць гістарычныя падзеі (<i>Брэсцкі і Рыжскі мірныя дагаворы</i>). – тлумачыць прычынна-выніковыя сувязі паміж гістарычнымі працэсамі ці падзеямі (пачатак польска-савецкай вайны – абвяшчэнне Літбел – другое абвяшчэнне ССРБ). 	<p>Работа з гістарычным дакументам (с. 41–42).</p> <p>Самастойная работа: запаўненне табліцы “<i>Тэрытарыяльныя змены ССРБ (1919–1939 гг.)</i>”</p>	<ul style="list-style-type: none"> – “Устанаўленне савецкай улады ў краі”; – “Ушанаванне памяці пра людзей, якія ўстанаўлівалі савецкую ўладу ў краі”; – “Наш край у 1919–1920 гг.”
	Наш край.	2	<p>Вучні павінны ўмець:</p> <ul style="list-style-type: none"> – абгрунтоўваць уласнае меркаванне; – выкарыстоўваць метады вучнеўскага даследавання пры вызначэнні яго праблематыкі, мэтапалаганні, зборы і апрацоўцы матэрыялаў, прадстаўленні вынікаў; – рыхтаваць прэзентацыі паведамленняў, анатацый, рэзюме, рэцэнзій, рэфератаў, гістарычных сачыненняў (эсэ); праектаў аб гістарычных працэсах (падзеях) і асобах. 	<p>Паведамленні вучняў па тэмах (тэмы прыкладныя):</p> <ul style="list-style-type: none"> – “Наш край у час германскай акупацыі”. – “Устанаўленне савецкай улады ў краі”; – “Ушанаванне памяці пра людзей, якія ўстанаўлівалі савецкую ўладу ў краі”; – “Наш край у 1919–1920 гг.” 	§ 1–7

1	2	3	4	5	6
	Практыкум	2	<p>Вучні павінны ўмець:</p> <ul style="list-style-type: none"> – параўноўваць, сістэматызаваць і абагульняць гістарычныя факты, фармуляваць на гэтай падставе высновы; – канкрэтызаваць гістарычныя паняцці, тэрэтычныя вывады з дапамогай факталагічнага матэрыялу; – характарызаваць геапалітычнае становішча з апорай на гістарычную карту як крыніцу ведаў; – праводзіць комплексны аналіз гістарычных крыніц і рэканструяваць на іх аснове вобразы гістарычнага мінулага і яго ўдзельнікаў; – абгрунтоўваць уласнае меркаванне. 	<p>Самастойная работа (па групах) з гістарычнымі дакументамі (хрэстаматэя 1, пытанні і заданні да дакументаў I раздзела; с. 59–60).</p> <p>Характарыстыка гістарычных падзей, якія адбываліся на тэрыторыі Беларусі ў 1917–1921 гг. з дапамогай гістарычнай карты (вучэбныя насценныя карты): «Лютаўская і Кастрычніцкая рэвалюцыі на тэрыторыі Беларусі»; «Барацьба супраць ваеннай інтэрвенцыі на тэрыторыі Беларусі (1918–1921 гг.)».</p>	§ 1–7; падрыхтавацца да ўрока абагульнення
	Урок абагульнення	1	<p>Вучні павінны ведаць:</p> <ul style="list-style-type: none"> – даты асноўных гістарычных падзей, якія адбываліся на тэрыторыі Беларусі ў 1917–1921 гг.; – асноўныя паняцці, якія характарызуюць развіццё Беларусі ў 1917–1921 гг., і іх азначэнні; – асноўныя тэндэнцыі развіцця БССР у вывучаемы перыяд. 	<p>Работа з заданнямі да ўрока абагульнення па раздзеле I (вучэбны дапаможнік, с. 43–45).</p>	Падрыхтавацца да кантролю ведаў па раздзеле I

1	2	3	4	5	6
			Вучні павінны ўмець: — сістэматызаваць гістарычныя падзеі, якія адбываліся на тэрыторыі Беларусі ў 1917–1921 гг.; — канкрэтызаваць асноўныя тэндэнцыі развіцця Беларусі ў 1917–1921 гг. фактамі; — раскрываць прычынна-выніковыя сувязі паміж гістарычнымі фактамі.		
	Урок кантроля ведаў	1	Вучні павінны ведаць: — даты асноўных гістарычных падзей, якія адбываліся на тэрыторыі Беларусі ў 1917–1921 гг.; — асноўныя паняцці, якія характарызуюць развіццё Беларусі ў 1917–1921 гг., і іх азначэнні; — асноўныя тэндэнцыі развіцця БССР у вывучаемы перыяд. Вучні павінны ўмець: — сістэматызаваць гістарычныя падзеі, якія адбываліся на тэрыторыі Беларусі ў 1917–1921 гг.; — канкрэтызаваць асноўныя тэндэнцыі развіцця Беларусі ў 1917–1921 гг. фактамі; — раскрываць прычынна-выніковыя сувязі паміж гістарычнымі фактамі.	Варыянт 1. Выкананне вучнямі праверачнай работы па раздзелу I. Варыянт 2. Вусны кантроль па раздзелу I.	Падрыхтоўка да абароны вучнёўскіх праектаў

1	2	3	4	5	6
	Практычная дзейнасць. Урок абароны вучнёўскіх праектаў.	4	Вучні павінны ўмець: — абгрунтаваць уласнае меркаванне; — афармляць сваё рашэнне ў выглядзе праекта; — рыхтаваць прэзентацыі паведамленняў, анатацый, рэзюме, рэцэнзій, рэфератаў, гістарычных сачыненняў (эсэ); праектаў аб гістарычных працэсах (падзеях) і асобах. — ацэньваць якасць рэалізацыі праекта	Абарона вучнёўскіх праектаў (працяг абароны праектаў ад 7 да 20 хвілін па папярэдняму ўзгадненню настаўніка і вучняў).	
Раздзел II. БЕЛАРУСЬ ВА ЎМОВАХ СТАНАЎЛЕННЯ САВЕЦКАГА САЦЫЯЛІСТЫЧНАГА ГРАМАДСТВА. ЗАХОДНЯЯ БЕЛАРУСЬ ПАД УЛАДАЙ ПОЛЬШЧЫ (32 г.)					
	Становішча Беларусі ў міжваенны перыяд. 1. Асаблівасці палітычнай сітуацыі ў Беларусі ў міжваенны перыяд. 2. Развіццё БССР у гады сацыялістычнай рэканструкцыі народнай гаспадаркі і культурнай рэвалюцыі.	1	Вучні павінны ведаць: асноўныя кірункі мадэрнізацыі беларускага грамадства ў 1920–1930-я гг. Вучні павінны ўмець: Выказаць сваё меркаванне па пытанні аб эфектыўнасці выкарыстаных сродкаў мадэрнізацыі.	Самастойная праца з вучэбным дапаможнікам (с. 46–48): 1) складанне тэзіснага плана “Асаблівасці палітычнай сітуацыі ў Беларусі ў міжваенны перыяд”; 2) складанне ментальнай карты “Развіццё БССР у гады сацыялістычнай рэканструкцыі народнай гаспадаркі”	§ 8, пытанні 3–4.

1	2	3	4	5	6
	Праектная дзейнасць. Падрыхтоўчы этап.	1	Вучні будуць ўмець: — выкарыстоўваць метады вучнеўскага даследавання пры вызначэнні яго праблематыкі, мэтапалаганні, зборы і апрацоўцы матэрыялаў, прадстаўленні вынікаў; — планаваць этапы праектнай дзейнасці; — вызначаць шляхі, сродкі вырашэння праблемы.	Работа па вызначэнні праблематыкі, мэтапалаганні, планаванню этапаў праекта. Прыкладныя тэмы: Роля асобы ў гісторыі. Палітыка беларусізацыі: вынікі і ўрокі. Калектывізацыя: трагедыя і здабыткі? Наш край у гады індустрыялізацыі. Гісторыя маёй сям’і (міжваенны перыяд).	§ 8, пытанні 3–4; заданне рубрыкі “Ваша меркаванне”
	БССР у гады новай эканамічнай палітыкі. 1. Сацыяльна-эканамічнае становішча Беларусі. 2. Аднаўленне народнай гаспадаркі. 3. Пераход да новай эканамічнай палітыкі. 4. Погляды Дз. Прышчэпава на шляхі пераўтварэнняў у весцы. 5. Уплыў нэпа на развіццё сельскай гаспа-	1	Вучні павінны ведаць: — дату ўвядзення новай эканамічнай палітыкі; — эканамічныя і палітычныя перадумовы ўвядзення новай эканамічнай палітыкі; — эканамічныя і палітычныя мэты новай эканамічнай палітыкі; — мерапрыемствы новай эканамічнай палітыкі; — вынікі новай эканамічнай палітыкі ў Беларусі; — азначэнні паняццяў: <i>новая эканамічная палітыка</i> , <i>“прышчэпаўшчына”</i> , <i>харчпадатак</i> .	Работа з паняццямі: <i>новая эканамічная палітыка (нэп)</i> , <i>“прышчэпаўшчына”</i> , <i>харчпадатак</i> . Работа з гістарычным дакументам (вучэбны дапаможнік, с. 55): вызначэнне адрозненняў харчпадатку і харчразвёрсткі. Работа ў групах па запаўненні параўнальнай табліцы «Сацыяльна-эканамічная палітыка»	§ 9; заданне да рубрыкі “Ваша меркаванне”; адлюстраваць ў выглядзе графічнага матэрыяла (табліцы або схемы) асноўныя напрамкі новай эканамічнай палітыкі ў Беларусі; <i>Індывідуальнае:</i> — падрыхтаваць паведамленне аб дзейнасці А. Чарвякова;

1	2	3	4	5	6
	даркі, прамысловасці, транспарту.		Вучні павінны ўмець: — параўноўваць палітыку “ваеннага камунізму” і новую эканамічную палітыку па самастойна вызначаных крытэрыях; — тлумачыць прычынна-выніковыя сувязі паміж гістарычнымі фактамі: <i>увядзенне новай эканамічнай палітыкі і аднаўленне народнай гаспадаркі</i> ; — характарызаваць значэнне новай эканамічнай палітыкі; — суадносіць гістарычную падзею з грамадска-гістарычным працэсам (аб якім грамадска-гістарычным працэсе сведчыла увядзенне харчпадатку замест харчразвёрсткі).	(прыкметы для параўнання вучні вызначаюць самастойна). Работа з гістарычнай картай (атлас, с.8): вызначэнне ўплыва нэпа на развіццё прамысловасці. Самастойная работа па параўнанні палітыкі “ваеннага камунізму” і НЭПа (прыкметы для параўнання вучні вызначаюць самастойна).	— да ўрока па тэме “Наш край”: падрыхтаваць паведамленне аб эканамічным развіцці краю ў гады новай эканамічнай палітыкі.
	Грамадска-палітычнае жыццё БССР у 1920-я гг. 1. Дэмакратызацыя грамадска-палітычнага жыцця. Роля КП(б) Б і Саветаў рабочых, сялянскіх і чырвона-армейскіх дэпутатаў у палітычнай сістэме.	2	Вучні павінны ведаць: — асноўныя тэндэнцыі грамадска-палітычнага жыцця БССР у 1920-я гг.; — даты гістарычных падзей: <i>IV Усебеларускі з’езд Саветаў; утварэнне ССРСР; узбуджэнні тэрыторыі БССР; прыняцце другой Канстытуцыі БССР</i> ;	Работа з паняццямі: <i>леніскі план аб’яднання савецкіх рэспублік, сталінскі план аб’яднання савецкіх рэспублік, федэрацыя, аўтаномія</i> . Паведамленне вучняў аб А. Чарвякове. Работа з гістарычнай картай (вучэбны дапа-	§ 10, заданне 6, 8; <i>Індывідуальнае:</i> — падрыхтаваць паведамленне пра дзейнасць У. Ігнатюскага; — напісаць эсэ па пытанні з рубрыкі “Ваша меркаванне” (с. 61).

1	2	3	4	5	6
	<p>Камуністычны саюз моладзі Беларусь.</p> <p>2. Удзел БССР ва ўтварэнні Саюза Савецкіх Сацыялістычных Рэспублік. А. Чарвякоў. Значэнне ўтварэння СССР для Беларусі.</p> <p>3. Узбудаванне тэрыторыі БССР у 1924 і 1926 гг. Канстытуцыя БССР 1927 г.</p>		<p>— азначэнні паняццяў: <i>план аўтанамізацыі; аўтаномія, федэрацыя</i>;</p> <p>— сутнасць ленинскага і сталінскага планаў аб'яднання савецкіх рэспублік;</p> <p>— рашэнні IV Усебеларускага з'езду Саветаў;</p> <p>— чым абумоўлена неабходнасць прыняцця новай Канстытуцыі БССР у 1927 г., яе новыя палажэнні.</p> <p>Вучні павінны ўмець:</p> <p>— характарызаваць значэнне для БССР уваходжання яе ў склад СССР;</p> <p>— характарызаваць дзейнасць гістарычнай асобы;</p> <p>— параўноўваць гістарычныя падзеі (працэсы) па прапанаваным ці самастойна вызначаным прыкметам.</p>	<p>можнік, с. 59): 1) характарыстыка тэрытарыяльных змен БССР; 2) характарыстыка сацыяльна-эканамічнага становішча Беларусі ў выніку узбудавання тэрыторыі.</p> <p>Работа з гістарычным дакументам (вучэбны дапаможнік, с. 61): выкананне задання 5 (с. 60).</p> <p>Самастойная работа па складанню параўнаўльнай табліцы “Сталінскі і ленинскі планы нацыянальна-дзяржаўнага ўладкавання савецкіх рэспублік” (прыкметы для параўнання вучні вызначаюць самастойна).</p>	
	<p>Палітыка беларусізацыі.</p> <p>1. Беларусізацыя як састаўная частка савецкай нацыянальнай палітыкі.</p>	2	<p>Вучні павінны ведаць:</p> <p>— асноўныя мерапрыемствы і вынікі палітыкі беларусізацыі;</p> <p>— даты гістарычных падзей: <i>стварэнне Інбелкульту; правядзенне палітыкі беларусізацыі</i>;</p>	<p>Работа з паняццямі: <i>беларусізацыя, карэнізацыя.</i></p> <p>Самастойная работа вучняў з тэкстам вучэбнага дапаможніка</p>	§ 11, заданне 4; — на аснове матэрыялу вучэбнага дапаможніка, хрэстаматыі і дадатковай літаратуры

1	2	3	4	5	6
	<p>2. Напрамкі нацыянальнай палітыкі КП(б)Б.</p> <p>3. Асноўныя мерапрыемствы, супярэчнасці і вынікі беларусізацыі.</p> <p>4. Карэнізацыя.</p> <p>5. Інстытут беларускай культуры. У. Ігнатоўскі.</p> <p>6. Вынікі і значэнне палітыкі беларусізацыі.</p>		<p>— азначэнні паняццяў: <i>беларусізацыя, карэнізацыя.</i></p> <p>Вучні павінны ўмець:</p> <p>— тлумачыць вывад: “Палітыка беларусізацыі — састаўная частка савецкай нацыянальнай палітыкі”;</p> <p>— характарызаваць значэнне палітыкі беларусізацыі;</p> <p>— характарызаваць дзейнасць гістарычнай асобы;</p> <p>— параўноўваць гістарычныя падзеі (працэсы) па прапанаваным ці самастойна вызначаным прыкметам (палітыку беларусізацыі і паланізацыі).</p>	<p>(с. 63—65): па складанню лагічнай схемы “Мерапрыемствы палітыкі беларусізацыі”.</p> <p>Работа з гістарычным дакументам: вызначэнне асноўных мерапрыемстваў палітыкі беларусізацыі, дасягненняў і недахопаў у яе правядзенні, ролі Інбелкульту ў рэалізацыі дадзенай палітыкі (дакумент 19, хрэстаматыя, с. 86—88: пытанні да дакумента с.124).</p> <p>Работа па складанні лагічнай схемы: “Палітыка беларусізацыі: супярэчнасці і вынікі”.</p> <p>Паведамленне вучняў аб У. Ігнатоўскім.</p>	<p>скласці графік (дыяграму) “Узровень валодання беларускай мовай сярод служачых” ў перыяд ажыццяўлення палітыкі беларусізацыі;</p> <p><i>Індывідуальнае:</i></p> <p>— падрыхтаваць паведамленні аб дзейнасці беларускіх вучоных: У. Пічэты, М. Шчакаціхіна;</p> <p>— напісаць гістарычнае сачыненне (эсэ) па пытанні з рубрыкі “Ваша меркаванне” (с.66).</p>
	<p>Правядзенне індустрыялізацыі ў БССР.</p> <p>1. Пераход да планавай дзяржаўнай эканомікі.</p>	1	<p>Вучні павінны ведаць:</p> <p>— даты гістарычных падзей: <i>пачатак індустрыялізацыі; даваенныя пяцігодкі</i>;</p> <p>— азначэнне паняццяў <i>індустрыялізацыя, пяцігодка</i>;</p>	<p>Работа з паняццем <i>індустрыялізацыя</i></p> <p>Работа з гістарычнай картай (атлас, с. 9): характарыстыка прамысловага развіцця БССР.</p>	§ 13, заданне 6,7; <i>Індывідуальнае:</i> — напісаць эсэ па пытанні з рубрыкі “Ваша меркаванне” (с. 76).

1	2	3	4	5	6
	2. Прычыны і асаблівасці індустрыялізацыі ў БССР. 3. Формы працоўнай актыўнасці рабочага класа і іх уплыў на развіццё эканомікі. 4. Вынікі індустрыялізацыі ў рэспубліцы.		— прычыны, мэты, сродкі, асаблівасці, вынікі правядзення індустрыялізацыі ў БССР. Вучні павінны ўмець: — характарызаваць гістарычнае значэнне правядзення індустрыялізацыі ў БССР; — разумець, чым індустрыялізацыя ў СССР і БССР адрознівалася ад прамысловай рэвалюцыі ў краінах Захаду; — суадносіць працэс ажыццяўлення індустрыялізацыі ў БССР з правядзеннем палітыкі індустрыялізацыі ў СССР.	Работа з дыяграмамі і графікамі: пры дапамозе ведаў па сусветнай гісторыі складзіце дыяграмы аб структуры эканомікі БССР і СССР у 1930-я гг.; пабудуйце графік, які адлюстроўвае дынаміку прамысловага росту БССР. Самастойная работа вучняў з тэкстам вучэбнага дапаможніка (с. 73–75): складанне табліцы па вызначэнні асаблівасцей і вынікаў правядзення індустрыялізацыі ў БССР.	да ўрока па тэме “Наш край”: падрыхтаваць паведамленне “Прамысловае развіццё краю ў 1928–1941 гг.”;
	Калектывізацыя сельскай гаспадаркі ў БССР. 1. Прычыны і асаблівасці правядзення калектывізацыі ў БССР. 2. Пераход да суцэльнай калектывізацыі сельскай гаспадаркі і фарсаванне яе тэмпаў.	2	Вучні павінны ведаць: — даты гістарычных падзей: <i>зацвярджэнне курса на калектывізацыю сельскай гаспадаркі; пачатак суцэльнай калектывізацыі</i> ; — азначэнне паняцця <i>калектывізацыя</i> ; — прычыны, мэты, вынікі правядзення калектывізацыі ў БССР.	Работа з паняццем калектывізацыя. Работа па складанні табліцы “Прычыны, асаблівасці і вынікі калектывізацыі ў БССР” (с. 76–79). Работа з гістарычнымі дакументамі (вучэбны дапаможнік, с. 80–83;	§ 14, заданне 4; запішыце параўнальную табліцу “Сацыяльна-эканамічная палітыка ў БССР у 1920–1930-я гг.”. <i>Індывідуальнае:</i> — напісаць гістарычнае сачыненне

1	2	3	4	5	6
	3. Вынікі калгаснага будаўніцтва		Вучні павінны ўмець: — характарызаваць гістарычнае значэнне калектывізацыі сельскай гаспадаркі ў БССР; — характарызаваць памылкі, якія былі дапушчаны пры правядзенні калектывізацыі; — тлумачыць прычынна-выніковыя сувязі паміж гістарычнымі фактамі: <i>правядзенне індустрыялізацыі — пачатак суцэльнай калектывізацыі сельскай гаспадаркі</i>	хрэстаматыя, с. 94–107, дакументы № 24–31, пытанні да дакументаў с. 124): аналіз гістарычнага дакумента. Самастойная работа па складанні плана для вызначэння прычынна-выніковых сувязяў паміж гістарычнымі фактамі: <i>суцэльная калектывізацыя сельскай гаспадаркі — правядзенне індустрыялізацыі</i> .	(эсэ) па пытанні з рубрыкі “Ваша меркаванне” (с. 80). — паведамленні аб жыццядзейнасці М. Галадзёда, М. Гікалы; — да ўрока “Наш край”: падрыхтаваць паведамленне аб правядзенні калектывізацыі ў краі.
	Грамадска-палітычнае жыццё ў канцы 1920-х—1930-я гг. 1. Роля КП(б)Б і Саветаў у грамадска-палітычным жыцці рэспублікі. 2. Складванне савецкай грамадска-палітычнай сістэмы. 3. Дзейнасць М. Галадзёда, М. Гікалы. 4. Палітычныя рэпрэсіі.	2	Вучні павінны ведаць: — дату прыняцця трэцяй Канстытуцыі БССР; — органы заканадаўчай, выканаўчай і судовай улады ў БССР у 1930-я гг.; — прозвішчы кіраўнікоў органаў савецкай улады ў БССР у 1930-я гг.: М. Галадзёда, М. Гікала, А. Чарвякоў; — азначэнні паняццяў: <i>нацыянал-дэмакратызм, палітычныя рэпрэсіі</i> ; — асноўныя палажэнні Канстытуцыі БССР 1937 г.	Работа з паняццем: нацыянал-дэмакратызм. Работа ў групах: складанне тэзіснага плана адказу на пытанне “Асноўныя тэндэнцыі грамадска-палітычнага жыцця БССР у 1930-я гг.” Самастойная работа з вучэбным дапаможнікам па пытанні 5 (с. 86): “Канстытуцыя БССР 1937 г.” (с. 85), гістарычны дакумент (с. 87).	§ 15, заданне 4; <i>Індывідуальнае:</i> падрыхтаваць эсэ па заданні рубрыкі “Ваша меркаванне” (вучэбны дапаможнік, с. 86) падрыхтаваць паведамленні (прэзентацыі) аб дзейнасці М. Шчакаціхіна, Я. Купалы, Я. Коласа, З. Жылуновіча, М. Гарэц

1	2	3	4	5	6
	5. Нацыянал-дэмакратызм. 6. Канстытуцыя БССР 1937 г. 7. Канфесійная палітыка савецкай улады.		Вучні павінны ўмець: — характарызаваць палітычную сістэму беларускага грамадства ў 1930-я гг.; ролю грамадскіх арганізацый у БССР у 1930-я гг. — характарызаваць дзейнасць гістарычнай асобы.	Паведамленні вучняў аб жыццядзейнасці М. Пікалы, М. Галадзеда. Работа з гістарычнымі дакументамі: вызначэнне асноўных ідэй нацыянал-дэмакратызму (хрэстаматыя, с. 83–84).	кага, А. Куляшова, Ю. Тарыча і інш. (магчыма выкарыстанне вэб-сэрвісаў).
	Развіццё адукацыі, навукі і культуры ў БССР у 1920-я гг. 1. Станаўленне сістэмы адукацыі ў БССР. У. Пічэта. 2. Даследаванні беларускага этнасу, яго гісторыі і культуры. 3. Дзейнасць М. Шчакаціхіна. 4. Літаратурная творчасць Я. Купалы, Я. Коласа, З. Жылуновіча, М. Гарэцкага. 5. Пачатак творчага шляху А. Куляшова. 6. Станаўленне беларускага савецкага тэатра. Я. Міровіч, У. Галубок.	3	Вучні павінны ведаць: — дату завяршэння пераходу да ўсеагульнага абавязковага пачатковага навучання ў БССР; — асноўныя кірункі навуковых даследаванняў у БССР у 1920-я гг.; Вучні павінны ўмець: — характарызаваць сістэму адукацыі ў 1919 г. — 1920-я гг.; — характарызаваць дзейнасць гістарычнай асобы; — рыхтаваць паведамленні аб гістарычных асобах.	Самастойная работа з вучэбным дапаможнікам па складанню тэзіснага плана “Дасягненні ў развіцці адукацыі ў БССР у 1930-я гг.”. Самастойная работа па складанню табліцы “Развіццё навукі ў 1919 г. — 1920-я гг.”. Паведамленні (прэзентацыі) вучняў аб дзейнасці М. Шчакаціхіна, Я. Купалы, Я. Коласа, З. Жылуновіча, М. Гарэцкага, А. Куляшова, Ю. Тарыча і інш. Работа з гістарычнымі дакументамі: характарыстыка рэлігійнага ста-	§ 12; пераўтварыць у табліцу дадзеныя аб дзеях культуры ў 1920-я гг. па накірунках іх дзейнасці; <i>Індывідуальнае:</i> — Падрыхтаваць паведамленні аб навуковай дзейнасці О. Шміта, А. Чыжэўскага. — да ўрока “Наш край” падрыхтаваць паведамленне аб развіцці адукацыі, культуры ў краі ў 1920–1930 я гг.;

1	2	3	4	5	6
	7. Зараджэнне беларускага кіно. Ю. Тарыч. 8. Вяўленчае мастацтва. Прадстаўнік Віцебскай мастацкай школы М. Шагал. М. Філіповіч, В. Волкаў.			новішча ў рэспубліцы (хрэстаматыя, с. 78–83).	
	Адукацыя і навукі ў канцы 1920-х — 1930-я гг. 1. Змены ў сістэме адукацыі. 2. Развіццё навукі. Беларуская Акадэмія навук. 3. Навукоўцы-ураджэнцы Беларусі: даследаванні О. Шміта, адкрыцці А. Чыжэўскага.	2	Вучні павінны ведаць: — прозвішчы вучоных 1930-х гг. — урадженцаў Беларусі; — змены ў сістэме адукацыі БССР у 1930-я гг. — асноўныя кірункі навуковых даследаванняў у БССР у 1930-я гг.; — значэнне паняцця: <i>культурная рэвалюцыя</i> . Вучні павінны ўмець: — характарызаваць сацыяльна-культурную палітыку савецкай улады ў БССР у 1920-1930-я гг.; вынікі дзейнасці дзеячаў навукі; — рыхтаваць паведамленні аб гістарычных асобах.	Самастойная работа з вучэбным дапаможнікам па складанню лагічнай схемы “Дасягненні ў развіцці адукацыі і навукі ў БССР у 1920–30-я гг.”. Самастойная работа (па групах) па складанню тэзіснага плана для адказу на пытанні рубрыкі “Ваша меркаванне” (с. 91). Паведамленні вучняў аб навуковай дзейнасці О. Шміта, А. Чыжэўскага.	§ 16, заданне 4; <i>Індывідуальнае:</i> — да ўрока “Наш край” падрыхтаваць паведамленне аб развіцці адукацыі ў краі ў 1920–1930-я гг.; — падрыхтаваць прэзентацыю “Дасягненні беларускага выяўленчага мастацтва, архітэктуры і скульптуры ў 1930-я гг.” (магчыма выкарыстанне вэб-сэрвісаў)
	Развіццё літаратуры і мастацтва ў канцы 1920-х — 1930-я гг.	3	Вучні павінны ведаць: — асноўныя тэмы ў творчасці беларускіх пісьменнікаў, мастакоў, скульптараў, архітэктараў, кінематаграфістаў у 1930-я гг.;	Самастойная работа вучняў з вучэбным дапаможнікам (с. 92–93, 95–96): “Тэатральнае і музычнае мастацтва	§ 17, заданне 5, заданне рубрыкі “Ваша меркаванне” (с. 96).;

1	2	3	4	5	6
	<p>1. Зацвярдзэнне ў літаратуры і мастацтве сацыялістычнага рэалізму.</p> <p>2. Творчасць беларускіх пісьменнікаў.</p> <p>3. Беларускае тэатральнае і музычнае мастацтва.</p> <p>4. А р х і т э к т у р а і скульптура.</p> <p>5. Выяўленчае мастацтва.</p>		<p>— прозвішчы беларускіх пісьменнікаў, мастакоў, скульптараў, архітэктараў, творчая дзейнасць якіх адносіцца да 1930-х гг.;</p> <p>Вучні павінны ўмець:</p> <p>— прыводзіць прыклады літаратурных твораў, твораў беларускіх мастакоў, архітэктараў, скульптараў, кінематаграфістаў 1930-х гг.;</p> <p>— характарызаваць вынікі творчасці дзеячаў культуры;</p> <p>— характарызаваць ролю культуры ў беларускім грамадстве ў 1930-я гг.</p>	<p>ва”, “Беларускі кінамастаграф”.</p> <p>Прэзентацыя асноўных дасягненняў беларускага выяўленчага мастацтва, архітэктуры і скульптуры ў 1930-я гг.</p> <p>Абмеркаванне пытання: “Як у літаратуры, мастацтве 1930-х гг. адлюстроўвалася сацыялістычная рэчаіснасць?”</p> <p>Аналіз літаратурнага твора, твора выяўленчага мастацтва, архітэктуры, скульптуры 1930-х гг.;</p>	<p><i>Індывідуальнае:</i></p> <p>— падрыхтаваць паведамленні па тэме “Адлюстраванне жыцця беларускага грамадства ў творах літаратуры і мастацтва ў 1920-я гг. (на прыкладзе твора)”;</p> <p>— падрыхтаваць паведамленні аб дзейнасці І. Лагіновіча, В. Харужай, С. Прытыцкага, Б. Тарашкевіча;</p> <p>— да ўрока “Наш край” падрыхтаваць паведамленне аб развіцці культуры ў краі ў 1920–1930-я гг.;</p>
	<p>Заходняя Беларусь пад уладай Польшчы.</p> <p>1. Палітычныя і сацыяльна-эканамічныя ўмовы жыцця беларускага насельніцтва.</p>	2	<p>Вучні павінны ведаць:</p> <p>— азначэнні паняццяў: <i>асаднікі, крэсы ўсходнія, палітыка санацыі; парцэляцыя; камасацыя; пацыфікацыя; дэфензіва.</i></p>	<p>Работа з паняццямі: <i>асаднікі, крэсы ўсходнія, палітыка санацыі парцэляцыя; камасацыя; пацыфікацыя; дэфензіва.</i></p>	<p>§ 18, заданне 5;</p> <p><i>Індывідуальнае:</i> паведамленні-прэзентацыі аб творчасці дзеячаў культуры Заходняй Бе-</p>

1	2	3	4	5	6
	<p>2. Асноўныя напрамкі нацыянальна-вызваленчага руху ў Заходняй Беларусі.</p> <p>3. Дзейнасць палітычных партый і арганізацый. І. Лагіновіч, В. Харужая.</p> <p>4. Беларуская сялянска-работніцкая грамада. Б. Тарашкевіч.</p> <p>5. Канфесійнае становішча</p>		<p>— формы нацыянальна-вызваленчай барацьбы ў Заходняй Беларусі;</p> <p>— прыклады выступленняў рабочых і сялян Заходняй Беларусі супраць прыгнёту;</p> <p>— назвы палітычных партый і арганізацый, якія дзейнічалі ў Заходняй Беларусі, іх мэты;</p> <p>— прозвішчы палітычных дзеячаў, якія ўзначальвалі нацыянальна-вызваленчую барацьбу ў Заходняй Беларусі: Б. Тарашкевіч, В. Харужая, С. Прытыцкі, І. Лагіновіч;</p> <p>— даты гістарычных фактаў: <i>дзеінасць КПЗБ, дзейнасць БСРГ, дзяржаўны пераворот у Польшчы.</i></p> <p>Вучні павінны ўмець:</p> <p>— характарызаваць палітычнае і сацыяльна-эканамічнае становішча Заходняй Беларусі пад уладай Польшчы;</p> <p>— параўноўваць гістарычныя з’явы і працэсы (<i>сацыяльна-эканамічнае развіццё Савецкай Беларусі і Заходняй Польшчы пад уладай Польшчы</i>).</p>	<p>Работа ў групах: складанне лагічнай схемы “Формы нацыянальна-вызваленчай барацьбы ў Заходняй Беларусі”.</p> <p>Паведамленні вучняў аб жыццядзейнасці І. Лагіновіча, В. Харужай, С. Прытыцкага, Б. Тарашкевіча.</p> <p>Самастойная работа па параўнанні гістарычных падзей (працэсаў) па прапанаваным ці самастойна вызначаным прыкметам: <i>сацыяльна-эканамічнае развіццё Савецкай Беларусі і анексіраванай Польшчай Заходняй Беларусі</i> па самастойна вызначаным прыкметам</p> <p>Работа па выкананні задання з рубрыкі “Ваша меркаванне” (с. 101).</p>	<p>ларусі: М. Танк, П. Пестрак, П. Сергеевіч, Я. Драздовіч, Г. Шырма, М. Забэйда-Суміцкі.</p>

1	2	3	4	5	6
			<p>— раскрывайць прычынна-выніковай сувязі паміж палітыкай Польшчы ў «крэсах усходніх» і разгортваннем нацыянальна-вызваленчай барацьбы ў Заходняй Беларусі.</p> <p>— характарызаваць становішча праваслаўнай царквы і каталіцкага касцёла ў Заходняй Беларусі.</p>		
	<p>Стан культуры ў Заходняй Беларусі.</p> <p>1. Адукацыя. Таварыства беларускай школы.</p> <p>2. Літаратура: П. Пестрак, М. Танк.</p> <p>3. Жывапіс: Я. Драздовіч, П. Сергіевіч.</p> <p>4. Музычнае мастацтва: Р. Шырма, М. Забэйда-Суміцкі.</p>	2	<p>Вучні павінны ведаць:</p> <p>— асноўныя тэмы ў творчасці пісьменнікаў, мастакоў Заходняй Беларусі ў 1921–1939 гг.;</p> <p>— прозвішчы пісьменнікаў, мастакоў Заходняй Беларусі: М. Танк, П. Пестрак, П. Сергіевіч, Я. Драздовіч, Г. Шырма, М. Забэйда-Суміцкі;</p> <p>— кірункі дзейнасці Таварыства беларускай школы (ТБШ);</p> <p>— даты дзейнасці ТБШ (1921–1937 гг.).</p> <p>Вучні павінны ўмець:</p> <p>— характарызаваць нацыянальную і канфесійную палітыку польскага ўрада на заходнебеларускіх землях;</p> <p>— характарызаваць ролю і вынікі дзейнасці гістарычных асоб.</p>	<p>Самастойная работа па складанні табліцы “Развіццё адукацыі ў Заходняй Беларусі ў 1921–1939 гг.”</p> <p>Работа з гістарычнымі дакументамі (вучэбны дапаможнік, с. 106–107): якія прынцыпы нацыянальнай і канфесійнай палітыкі дэклараваліся Рыжскім мірным дагаворам?</p> <p>Паведамленні вучняў (прэзентацыі) аб творчасці М. Танка, П. Пестрака, П. Сергіевіча, Я. Драздовіча, Г. Шырмы, М. Забэйда-Суміцкага.</p>	§ 19, заданне 1; <i>Індывідуальнае (групавое)</i> : сістэматызацыя інфармацыі аб развіцці края ў 1917–1939 гг. (заданні на с. 107 вучэбнага дапаможніка).

1	2	3	4	5	6
	Наш край.	2	<p>Вучні павінны ведаць:</p> <p>— асноўныя падзеі, якія адбыліся на тэрыторыі краю ў 1917–1939 гг.;</p> <p>— асаблівасці развіцця краю ў 1917–1939 гг.</p> <p>Вучні павінны ўмець:</p> <p>— канкрэтызаваць асноўныя тэндэнцыі развіцця Беларусі ў 1917–1939 гг. фактамі з гісторыі роднага краю;</p> <p>— рабіць вывады аб фактарах, якія абумовілі асаблівасці развіцця краю ў вивучаемы перыяд;</p> <p>— працаваць з рознымі крыніцамі інфармацыі (матэрыялы краязнаўчага музея, гісторыка-дакументальная хроніка “Памяць”, дадатковая літаратура).</p>	<p>Прадстаўленне вучнямі інфармацыі аб развіцці краю ў 1917–1939 гг., падрыхтаванай у ходзе вивучэння раздзелаў І і II.</p>	паўтарыць §§ 8–19, заданні с. 108–110.
	Практыкум	2	<p>Вучні павінны ўмець:</p> <p>— параўноўваць, сістэматызаваць і абагульняць гістарычныя факты, фармуляваць на гэтай падставе высновы;</p> <p>— канкрэтызаваць гістарычныя паняцці, тэарэтычныя вывады з дапамогай факталагічнага матэрыялу;</p>	<p>Самастойная работа (па групах) з гістарычнымі дакументамі (хрэстаматыя 1, пытанні і заданні да дакументаў II раздзела; с. 59–60).</p> <p>Характарыстыка гістарычных падзей, якія адбываліся на тэрыто-</p>	паўтарыць §§ 8–19

1	2	3	4	5	6
			<ul style="list-style-type: none"> – характарызаваць геапалітычнае становішча з апорай на гістарычную карту як крыніцу ведаў; – праводзіць комплексны аналіз гістарычных крыніц і рэканструюваць на іх аснове вобразы гістарычнага мінулага і яго ўдзельнікаў; – абгрунтоўваць уласнае меркаванне; – характарызаваць матывы і вынікі дзейнасці гістарычных асоб і творчасці дзеячаў культуры. 	рыі Беларусі ў 1921–1939 гг. з дапамогай гістарычнай карты (вучэбныя насценныя карты).	
	Урок абагульнення	2	<p>Вучні павінны ведаць:</p> <ul style="list-style-type: none"> – даты асноўных гістарычных падзей, якія адбываліся на тэрыторыі Беларусі ў 1921–1939 гг.; – асноўныя паняцці, якія характарызуюць развіццё Беларусі ў 1921–1939 гг., і іх азначэнні; – асноўныя тэндэнцыі развіцця БССР у вывучаемы перыяд. <p>Вучні павінны ўмець:</p> <ul style="list-style-type: none"> – канкрэтызаваць асноўныя тэндэнцыі развіцця Беларусі ў 1921–1939 гг. фактамі; – раскрываць прычынна-выніковыя сувязі паміж гістарычнымі фактамі. 	Работа з заданнямі да ўрока абагульнення па раздзеле 2 (вучэбны дапаможнік, с. 108–110).	паўтарыць § 8–19; падрыхтоўка да праверачнай работы па раздзеле II.

1	2	3	4	5	6
	Урок кантроля ведаў	1	<p>Вучні павінны ведаць:</p> <ul style="list-style-type: none"> – даты асноўных гістарычных падзей, якія адбываліся на тэрыторыі Беларусі ў 1921–1939 гг.; – асноўныя паняцці, якія характарызуюць развіццё Беларусі ў 1921–1939 гг., і іх азначэнні; – асноўныя тэндэнцыі развіцця БССР у вывучаемы перыяд. <p>Вучні павінны ўмець:</p> <ul style="list-style-type: none"> – сістэматызаваць гістарычныя падзеі, якія адбываліся на тэрыторыі Беларусі ў 1921–1939 гг.; – канкрэтызаваць асноўныя тэндэнцыі развіцця Беларусі ў 1917–1921 гг. фактамі; – раскрываць прычынна-выніковыя сувязі паміж гістарычнымі фактамі. 	<p>Варыянт 1. Выкананне вучнямі праверачнай работы па раздзеле II.</p> <p>Варыянт 2. Вусны кантроль па раздзеле II.</p>	падрыхтоўка да абароны вучнёўскіх праектаў
	Практычная дзейнасць. Урок абароны вучнёўскіх праектаў.	3	<p>Вучні павінны ўмець:</p> <ul style="list-style-type: none"> – абгрунтоўваць уласнае меркаванне; – афармляць сваё рашэнне ў выглядзе праекта; – рыхтаваць прэзентацыі паведамленняў, анатацый, рэзюме, рэцэнзій, рэфератаў, гістарычных- 	Абарона вучнёўскіх праектаў	

1	2	3	4	5	6
			сачыненняў (эсэ); праектаў аб гістарычных працэсах (падзеях) і асобах. — ацэньваць якасць рэалізацыі праекта		
Раздзел III. БССР У ГАДЫ ДРУГОЙ СУСВЕТНАЙ І ВЯЛІКАЙ АЙЧЫННАЙ ВОЙНАЎ (35 г.)					
	Беларусь у гады ваенных выпрабаванняў. 1. Пачатак Другой сусветнай вайны. 2. Асноўныя этапы Вялікай Айчыннай вайны савецкага народа супраць нацысцкай Германіі і характар вайны.	1	Вучні павінны ведаць: — даты гістарычных падзей: <i>пачатак Другой сусветнай вайны; асноўныя этапы Вялікай Айчыннай вайны;</i> — паняцце Вялікая Айчынная вайна. Вучні павінны ўмець: — тлумачыць прычынна-выніковыя сувязі паміж гістарычнымі фактамі: <i>палітыка “прымірэння” з агрэсарам — заключэнне пакта Молатава-Рыбентропа — пачатак Другой сусветнай вайны;</i> — вызначаць характар Вялікай Айчыннай вайны савецкага народа. — хара	Самастойная работа з матэрыялам дапаможніка: складанне лагічнай схемы “Мэты фашысцкай Германіі ў вайне супраць Савецкага Саюза”. Работа з гістарычнай картай: (вучэбны дапаможнік, с.119): характарыстыка геапалітычнага становішча Беларусі восенню 1939 г. Работа па складанню храналагічнай табліцы (ці ленты часу): “ <i>Этапы Вялікай Айчыннай вайны</i> ”. Работа па вызначэнні прычынна-выніковых сувязяў паміж палітыкай “прымірэння” агрэ-	§ 20; <i>Індывідуальнае:</i> напісаць гістарычнае сацыненне (эсэ) па пытанні з рубрыкі “Ваша меркаванне” (с. 115).

1	2	3	4	5	6
				сара, заключэннем пакта Молатава-Рыбентропа і пачаткам Другой сусветнай вайны.	
	Практычная дзейнасць. Падрыхтоўчы этап.	1	Вучні будуць ўмець: — выкарыстоўваць метады вучнеўскага даследавання пры вызначэнні яго праблематыкі, мэтапалаганні, зборы і апрацоўцы матэрыялаў, прадстаўленні вынікаў; — планаваць этапы практычнай дзейнасці; — вызначаць шляхі, сродкі вырашэння праблемы.	Работа па вызначэнні праблематыкі, мэтапалаганні, планаванню этапаў праекта. Прыкладныя тэмы*: Роля асобы ў гісторыі. Уз’яднанне Заходняй Беларусі з БССР на фоне еўрапейскай геапалітыкі. Лёсы, абпалення вайной... Дзеці вайны. Беларуская эміграцыя ў 1917—1945 гг. Віртуальны музей “Памяць пра вайну” *для вызначэння тэм праектаў можна выкарыстаць заданні рубрыкі “Ствараем летапіс вайны” у дапаможніку “Вялікая Айчынная вайна савецкага народа (у кантэксце Другой сусветнай вайны)”	§ 20

1	2	3	4	5	6
	<p>Пачатак Другой сусветнай вайны. Уз'яднанне Заходняй Беларусі з БССР.</p> <p>1. Паход Чырвонай Арміі ў Заходнюю Беларусь.</p> <p>2. Стварэнне органаў савецкай улады ў Заходняй Беларусі.</p> <p>3. Рашэнні Народнага сходу.</p> <p>4. Гаспадарчыя і культурныя пераўтварэнні ў Заходняй Беларусі пасля аб'яднання з БССР.</p> <p>5. Гістарычнае значэнне ўз'яднання беларускага народа.</p>	2	<p>Вучні павінны ведаць:</p> <p>— даты гістарычных падзей: <i>паход Чырвонай Арміі ў Заходнюю Беларусь; падпісанне Дагавора аб дружбе і граніцы; Народны сход у Беластоку;</i></p> <p>— рашэнні Народнага сходу ў Беластоку.</p> <p>Вучні павінны ўмець:</p> <p>— характарызаваць эканамічныя, палітычныя, культурныя пераўтварэнні ў Заходняй Беларусі пасля аб'яднання з БССР;</p> <p>— раскрываць прычынна-выніковую сувязь паміж пачаткам Другой сусветнай вайны і паходам Чырвонай Арміі ў Заходнюю Беларусь;</p> <p>— даваць ацэнку гістарычнага факта: ўз'яднанне беларускага народа ў складзе БССР;</p> <p>— суадносіць працэс уз'яднання Заходняй Беларусі з БССР і фарміраванне знешнепалітычнай сітуацыі ў Еўропе;</p> <p>— суадносіць гістарычную падзею з грамадска-гістарычным працэсам (правядзенне Народнага сходу Заходняй Беларусі);</p>	<p>Работа па складанню лагічнай схемы “Уз'яднанне Заходняй Беларусі з БССР”.</p> <p>Самастойная работа вучняў з тэкстам вучэбнага дапаможніка (с. 118–122), заданнямі 3, 4 (с. 121).</p> <p>Работа з гістарычнай картай: (вучэбны дапаможнік, с. 119): характарыстыка тэрытарыяльных змен БССР ў верасні-лістападзе 1939 г.</p> <p>Работа па аналізе статыстычных даных (хрэстаматыя с. 185–187): скласці дыяграму і прасачыць, якая колькасць насельніцтва ўдзельнічала ў выбарах у Народны сход, ахарактарызаваць выбары.</p> <p>Работа з гістарычнымі дакументамі (хрэстаматыя, дакументы 9–12; с. 187–192; пытанні с. 82);</p>	<p>§ 21, Заданні 5–7; запоўніць параўнальную табліцу “Калектывізацыя ў БССР і Заходняй Беларусі” з вызначэннем агульнага і асаблівага.</p> <p><i>Індывідуальнае:</i></p> <p>— падрыхтаваць паведамленні аб абарончых баях на тэрыторыі Беларусі летам 1941 г.;</p> <p>— напісаць эсэ “Падзеі верасня 1939 г. вачыма жыхара Заходняй Беларусі”.</p> <p>— да ўрока “Наш край”: падрыхтаваць паведамленне аб падзеях, якія адбываліся на тэрыторыі краю ў 1939–1941 гг.</p>

1	2	3	4	5	6
				<p>Работа з гістарычнымі дакументамі (дапаможнік, с. 47–48): характарыстыка ўзброеных сіл на тэрыторыі Беларусі.</p>	
	<p>Пачатак Вялікай Айчыннай вайны.</p> <p>1. Мэты фашысцкай Германіі супраць Савецкага Саюза. План «Барбароса».</p> <p>2. Суадносіны ўзброеных сіл Германіі і СССР.</p> <p>3. Нападзенне Германіі на СССР.</p> <p>4. Дзейнасць савецкага кіраўніцтва па арганізацыі абароны краіны.</p> <p>5. Эвакуацыя.</p>	1	<p>Вучні павінны ведаць:</p> <p>— даты гістарычных падзей: пачатак Вялікай Айчыннай вайны; танкавая бітва пад Лепелем; першае выкарыстанне рэактыўных мінамётаў; акупацыя Беларусі германскімі войскамі;</p> <p>— мэты Германіі ў вайне супраць СССР;</p> <p>— азначэнні паняццяў: мабілізацыя, эвакуацыя, народнае апалчэнне, акупацыя;</p> <p>— прычыны паражэння Чырвонай Арміі летам 1941 г.</p> <p>Вучні павінны ўмець:</p> <p>— даваць агульную ацэнку плана “Барбароса”</p> <p>— прыводзіць прыклады гераізму савецкіх людзей падчас абароны Беларусі ад германскіх захопнікаў летам 1941 г.</p>	<p>Работа з гістарычнай картай (дапаможнік, с. 53; атлас 2, с. 14) і гістарычным дакументам (дапаможнік, с. 63–64): 1) характарыстыка становішча Беларусі ў першапачатковы перыяд Вялікай Айчыннай вайны; 2) характарыстыка плана “Барбароса”.</p> <p>Работа па аналізу статыстычных даных (дапаможнік, с. 54 – табліца): вызначэнне баяздольнасці Заходняга Асабага округа і груп армій “Цэнтр”. Скласці дыяграму.</p> <p>Самастойная работа па складанні тэзісаў аб мерапрыемствах аб арга-</p>	<p>§4, заданне 6 (дапаможнік с. 63); заданне з рубрыкі “Ваша меркаванне” (вучэбны дапаможнік, с.126).</p> <p><i>Індывідуальнае:</i></p> <p>— Падрыхтаваць паведамленне аб гераічным супраціўленні воінаў Чырвонай Арміі ў пачатку вайны</p> <p>— да ўрока “Наш край” падрыхтаваць:</p> <p>— паведамленне аб падзеях на тэрыторыі краю летам 1941 г.;</p> <p>— прэзентацыю “Помнікі ў гонар</p>

1	2	3	4	5	6
				нізацыі абароны краіны з тэкстам дапаможніка 2 (с. 58–62) і гістарычнымі дакументамі (с. 64–66). Работа з гістарычнымі дакументамі (хрэстаматэя, дакумент 27; с. 218–219): ахарактызаваць меры савецкага кіраўніцтва па арганізацыі абароны краіны. Паведамленні вучняў “Абарончыя баі на тэрыторыі Беларусі летам 1941 г.”. Складанне храналагічнай табліцы “Абарончыя баі на тэрыторыі Беларусі летам 1941 г.”	абаронцаў Айчыны на тэрыторыі краю”.
	Абарончыя баі ў Беларусі. 1. Гераізм, самаахвярнасць і трагедыя абаронцаў. 2. Зрыў планаў «маланкавай вайны».	2	Вучні павінны ведаць: — даты гістарычных падзей: баёў пад Мінскам, абароны Магілёва, Віцебска, Гомеля. — прозвішчы людзей, якія абаранялі Беларусь летам 1941 г.: Д. Паўлаў, М. Гастэла, І. Русіянаў, І. Флёраў; М. Раманаў і інш.;	Паведамленні вучняў аб гераічным супраціўленні воінаў Чырвонай Арміі ў пачатку вайны Самастойная работа па складанні календара падзей “Абарончыя баі ў Беларусі”.	§5 (дапаможнік) <i>Індывідуальнае:</i> — Падрыхтаваць паведамленне аб гераічным супраціўленні воінаў Чырвонай Арміі на пачатак вайны;

1	2	3	4	5	6
	3. Прычыны няўдач войск Чырвонай Арміі летам 1941 г.		— асноўныя ваенныя падзеі, якія адбываліся на тэрыторыі БССР летам 1941 г. і іх вынікі; Вучні павінны ўмець: — лакалізаваць на гістарычнай карце месцы абарончых баёў на тэрыторыі Беларусі летам 1941 г.; — тлумачыць прычыны адступлення войскаў Чырвонай арміі ў першاپачатковы перыяд вайны.	Работа з гістарычнай картай: характарыстыка абарончых баёў на тэрыторыі Беларусі летам 1941 г. (атлас 2, с. 15–16; дапаможнік, с. 68); Работа з гістарычнымі дакументамі (хрэстаматэя, дакументы 29–30; с. 221–222): ахарактарызаваць становішча на беларускіх землях у першыя дні вайны.	— Пры дапамозе інтэрнэт-рэсурсаў стварыць стужку часу “Абарончыя баі ў Беларусі”.
	Германскі акупацыйны рэжым на тэрыторыі Беларусі. 1. Насаджэнне «новага парадку». 2. Адміністрацыйна-тэрытарыяльны падзел акупіраванай тэрыторыі БССР. 3. Палітыка генацыду насельніцтва Беларусі. 4. Беларускія остарбайтэры. Калабарацыянізм.	2	Вучні павінны ведаць: — азначэнні паняццяў: <i>план “Ост”, генацыд, остарбайтэры, калабарацыянізм</i> ; — сутнасць плана “Ост”; — калабарацыянісцкія арганізацыі, якія дзейнічалі на акупіраванай тэрыторыі Беларусі. Вучні павінны ўмець: — характарызаваць “новы парадок” (германскі акупацыйны рэжым) на тэрыторыі Беларусі; дзейнасць беларускіх калабарантаў, палітыку генацыду	Самастойная работа з матэрыялам дапаможніка (с. 86–89) па складанні схемы “Ваенна-адміністрацыйны падзел акупіраванай тэрыторыі Беларусі”. Складанне тэзіснага плана адказу на пытанне: “Германскі акупацыйны рэжым на тэрыторыі Беларусі”. Работа з паняццямі: <i>план “Ост”, генацыд, калабарацыянізм, остарбайтэры</i> .	§ 6–7 (дапаможнік); заданне 4 пасля § 23 (вучэбны дапаможнік). <i>Індывідуальнае:</i> Напісаць эсэ “Калабарацыянізм ва ўмовах акупацыйнага рэжыму: вымушаны выбар ці здрадніцтва?”; — падрыхтаваць паведамленні аб баявой дзейнасці людзей, партрэты

1	2	3	4	5	6
				<p>Работа з гістарычным дакументам (дапаможнік, с. 94-96): характарыстыка акупацыйнага рэжыма з ацэнкай дзейнасці акупантаў.</p> <p>Работа з гістарычным дакументам па групам:</p> <p><i>Група 1</i> (дапаможнік, § 7 і дакументы на с. 105–106): даказаць, што генацыд — гэта планамерная і мэтанакіраваная з’ява, якая была сутнасцю фашысцкай ідэалогіі і палітыкі.</p> <p><i>Група 2</i> (дапаможнік, с. 93–94): ахарактарызаваць метады фашысцкага кіраўніцтва: 1) па ўсталяванні “новага парадку” на акупіраваных тэрыторыях; 2) па зменах ў адукацыі і культуры.</p>	<p>якіх змешчаны на старонках вучэбнага дапаможніка, с. 135–140;</p> <p>— да ўрока “Наш край”:</p> <p>— падрыхтаваць гістарычную даведку аб населеным пункце, дзе вы жывяце, у гады вайны;</p> <p>— падрыхтаваць паведамленне аб “новым парадку”, устанавленым германскімі акупантамі на тэрыторыі краю.</p>
	<p>Разгортванне барацьбы супраць акупантаў.</p> <p>1. Роля КП(б)Б у арганізацыі барацьбы</p>	2	<p>Вучні павінны ведаць:</p> <p>— формы барацьбы беларускага народа супраць германскіх акупантаў;</p>	<p>Работа з гістарычнымі дакументамі 1, 2 (вучэбны дапаможнік, с. 141; дапаможнік, с. 120) па</p>	<p>§ 24, задані 7-8;</p> <p><i>Індывідуальнае:</i></p> <p>— падрыхтаваць паведамленне аб дзей-</p>

1	2	3	4	5	6
	<p>народных мае з акупантамі.</p> <p>2. Стварэнне першых партызанскіх атрадаў. В. Корж, Ф. Паўлоўскі, Ц. Бумажкоў, М. Шмыроў.</p> <p>3. Падпольныя анты-фашысцкія арганізацыі.</p> <p>4. Супраціўленне мірнага насельніцтва акупацыйнаму рэжыму.</p> <p>5. Інтэрнацыянальны характар барацьбы з захопнікамі на акупіраванай тэрыторыі Беларусі.</p>		<p>— прозвішчы кіраўнікоў партызанскіх атрадаў і падпольных груп на тэрыторыі Беларусі;</p> <p>— паняцце “<i>Суражскія вароты</i>”.</p> <p>Вучні павінны ўмець:</p> <p>— ахарактарызаваць ролю КП(б)Б у арганізацыі барацьбы з германскімі акупантамі;</p> <p>— ахарактарызаваць дзейнасць гістарычных асоб.</p>	<p>вызначэнні задач, якія ставіліся перад партызанамі.</p> <p>Работа з паняццем “Суражскія вароты”.</p> <p>Паведамленні вучняў аб дзеях партызанскага і падпольнага руху ў Беларусі.</p> <p>Самастойная работа па складанню тэзіснага плана адказу на пытанне (схемы): “Роля КП(б)Б у арганізацыі барацьбы з гітлераўцамі на акупіраванай тэрыторыі Беларусі”.</p> <p>Работа па складанні лагічнай схемы: “Арганізацыя партызанскіх фарміраванняў”.</p>	<p>аб дзейнасці П. Панамарэнка, П. Калініна;</p> <p>— да ўрока па тэме “Наш край”: падрыхтаваць паведамленні аб дзейнасці партызан і падпольшчыкаў на тэрыторыі краю</p>

1	2	3	4	5	6
	<p>Пашырэнне партызанскай барацьбы супраць акупантаў.</p> <p>1. Стварэнне ЦШПР і БШПР.</p> <p>2. Баявая дзейнасць партызанскіх фарміраванняў. Партызанскія зоны.</p> <p>3. «Рэйкавая вайна».</p> <p>4. Дзейнасць Арміі Краёвай.</p>	2	<p>Вучні павінны ведаць:</p> <p>— прозвішчы кіраўнікоў Цэнтральнага штаба партызанскага руху і Беларускага штаба партызанскага руху (<i>П. Панамарэнка, П. Калінін</i>);</p> <p>— паняцці: <i>партызанскі рух, партызанская зона, рэйкавая вайна, падпольная барацьба, Армія Краёва</i>;</p> <p>— этапы рэйкавай вайны;</p> <p>— асаблівасці антыфашысцкай барацьбы на тэрыторыі Заходняй Беларусі.</p> <p>Вучні павінны ўмець:</p> <p>— характарызаваць значэнне партызанскага і падпольнага руху ў Беларусі; барацьбу супраць нямецка-фашысцкіх акупантаў на тэрыторыі Беларусі.</p>	<p>Работа з гістарычнай картай (вучэбны дапаможнік, с. 143; атлас 2, с. 30): вызначэнне новых элементаў партызанскай барацьбы беларускага народа, пра якія «сведчыць» гістарычная карта.</p> <p>Паведамленні вучняў аб дзейнасці П. Панамарэнка і П. Калініна.</p> <p>Работа з матэрыялам рубрыкі «Гэта цікава» (вучэбны дапаможнік, с. 148–149).</p> <p>Работа з паняццямі: <i>партызанскі рух, партызанская зона, рэйкавая вайна, падпольная барацьба.</i></p> <p>Самастойная работа па складанні схемы «Арганізацыйная структура партызанскага руху» на аснове матэрыяла дапаможніка (с. 108–114).</p>	<p>§ 25,8 (дапаможнік)</p> <p><i>Індывідуальнае:</i></p> <p>— заданне «Складаем летапіс вайны» (дапаможнік, с. 119);</p> <p>— падрыхтаваць паведамленні аб баявых дзеяннях на тэрыторыі Беларусі ў час аперацыі «Баграціён» (баявая дзейнасць французскага авіяцыйнага палка «Нармандыя-Нёман», польскай дывізіі імя Т. Касцюшкі; подзвігі савецкіх воінаў пры вызваленні г. Мінска і іншых беларускіх населеных пунктаў);</p> <p>— Падрыхтаваць эсэ «Дзейнасць Арміі Краёвай: зразуменьце суседа — значыць лепш пазнаць самога сябе».</p>

1	2	3	4	5	6
				<p>Работа з гістарычнымі дакументамі 1, 2 (дапаможнік, с. 119–120): параўнанне метадаў і задач падпольнай і партызанскай барацьбы.</p> <p>Работа па складанні лагічнай схемы «Антыфашысцкая барацьба ў заходніх раёнах Беларусі»</p>	
	<p>Пашырэнне падпольнай барацьбы супраць акупантаў.</p> <p>1. Дзейнасць партыйных і камсамольска-маладзёжных падпольных арганізацый.</p> <p>2. Дыверсійная барацьба на чыгуначных вузлах. К. Заслонаў, Ф. Крыловіч.</p> <p>3. Гераізм і мужнасць падпольшчыкаў.</p>	2	<p>Вучні павінны ведаць:</p> <p>— прозвішчы падпольшчыкаў Мінска, Магілёва, Гомеля, Віцебска, Брэста, Гродна і іншых гарадоў Беларусі.</p> <p>— асноўныя кірункі дзейнасці партызан і падпольшчыкаў;</p> <p>Вучні павінны ўмець:</p> <p>— характарызаваць формы і метады барацьбы падпольшчыкаў:</p> <p>— даваць ацэнку дзейнасці гістарычных асоб;</p> <p>— характарызаваць ўклад партызан і падпольшчыкаў у разгром захопнікаў</p>	<p>Работа с гістарычнай картай: характарызаваць асноўныя кірункі дзейнасці партызан і падпольшчыкаў з дапамогай гістарычнай карты;</p> <p>Самастойная работа з гістарычнымі дакументамі: с. 139–140 (дапаможнік): адказаць на пытанні да дакумента.</p> <p>Работа по складанні схемы «Баявая, дыверсійная дзейнасць партызан і падпольшчыкаў»</p>	<p>§ 9–10 (дапаможнік),</p> <p><i>Індывідуальнае:</i></p> <p>Падрыхтаваць паведамленне аб вуліцах вашага горада, якія названы імёнамі партызан і падпольшчыкаў.</p> <p>Падрыхтаваць пры дапамозе ІКТ-тэхналогій баявы лісток, які мог быць выдадзены ў партызанскім атрадзе.</p>

1	2	3	4	5	6
				Работа па аналізе гістарычнага дакумента (дапаможнік, с. 139–140).	
	Вызваленне БССР ад германскіх захопнікаў. 1. Пачатак вызвалення Беларусі. Беларуская наступальная аперацыя «Баграціён». 2. Узаемадзеянне партызанскіх фарміраванняў і войск Чырвонай Арміі. 3. Акружэнне і разгром германскіх групак. Вызваленне Мінска. 4. Выгнанне германскіх захопнікаў з тэрыторыі Беларусі. Подзвігі савецкіх воінаў. 5. Значэнне разгрому германскіх войскаў у Беларусі.	2	Вучні павінны ведаць: — даты гістарычных падзей: <i>пачатак вызвалення БССР ад германскіх захопнікаў; аперацыя “Баграціён”; вызваленне г. Мінска ад германскіх захопнікаў;</i> — паняцце <i>операцыя “Баграціён”</i> . Вучні павінны ўмець: — характарызаваць з дапамогай гістарычнай карты ход і вынікі аперацыі “Баграціён”; — характарызаваць фактары, якія абумовілі паспяховаць дзеянняў Чырвонай Арміі ў час Беларускай наступальнай аперацыі; — характарызаваць гістарычнае значэнне аперацыі “Баграціён”; — суадносіць падзеі «рэйкавай вайны» на тэрыторыі Беларусі з заключным этапам Вялікай Айчыннай вайны.	Работа з гістарычнай картай: “Пачатак вызвалення Беларусі ад германскіх захопнікаў”; “Ход аперацыі “Баграціён” і яе вынікі”. Работа з паняццем “ <i>операцыя “Баграціён”</i> ”. Паведамленні вучняў аб баявых дзеяннях на тэрыторыі Беларусі ў час аперацыі “Баграціён”. Самастойная работа па складанні храналагічнай табліцы “Вызваленне Беларусі” Самастойная работа вучняў з гістарычнымі дакументамі 1, 2, 3 (вучэбны дапаможнік, с. 155–156).	§ 26 (вучэбны дапаможнік); §12 (дапаможнік). <i>Індывідуальнае:</i> падрыхтаваць: — паведамленні аб барацьбе ўраджэнцаў Беларусі на франтах Вялікай Айчыннай вайны, у еўрапейскім руху Супраціўлення; — паведамленні аб укладзе дзеячаў беларускай навукі і культуры ў барацьбу з нацысцкай Германіяй; працоўным генераізм беларусаў у савецкім тыле; — прэзентацыю “Подзвігу народа жыць у вяках” уша-

1	2	3	4	5	6
					(ушанаванне памяці аб змагарох супраць гітлераўскіх акупантаў); — да ўрока “Наш край”: паведамленне аб вызваленні тэрыторыі краю ад германскіх захопнікаў.
	Савецкі тыл у гады вайны. 1. Перавод эканомікі на ваенныя рэйкі. 2. Дзейнасць эвакуяваных беларускіх прадпрыемстваў, устаноў і арганізацый у савецкім тыле. 3. Працоўны подзвіг ураджэнцаў Беларусі ў савецкім тыле.	1	Вучні павінны ведаць: — прыклады працоўнага генераізму беларусаў у савецкім тыле; — асноўныя накірункі дзейнасці Дзяржаўнага Камітэта Абароны. Вучні павінны ўмець: — характарызаваць уклад беларускага народа ў Перамогу над нацысцкай Германіяй; — вызначаць фактары, якія абумовілі генераізм беларускага народа ў гады Вялікай Айчыннай вайны	Самастойная работа вучняў з гістарычнымі дакументамі 1, 2, 3 (вучэбны дапаможнік, с. 155–156). Паведамленні вучняў аб: укладзе дзеячаў беларускай навукі і культуры ў барацьбу з нацысцкай Германіяй; працоўным генераізм беларусаў у савецкім тыле; Работа па аналізе статыстычных даных: вызначэнне фактараў, якія паўплывалі на рост ваеннай прамысловасці на пачатак і ў канцы вайны (с. 180, дапаможнік);	§ 13 (дапаможнік), <i>Індывідуальнае:</i> — заданне “Складаем летапіс вайны” на с. 179 (дапаможнік); — падрыхтаваць паведамленні аб: — барацьбе ўраджэнцаў Беларусі на франтах Вялікай Айчыннай вайны, у еўрапейскім руху Супраціўлення; — укладзе дзеячаў беларускай навукі і культуры ў барацьбу з нацысцкай Германіяй; працоў-

1	2	3	4	5	6
				аналіз зменаў ў вытворчасці важнейшых відаў ваеннай прадукцыі (атлас 2, с. 42).	ным гераізме беларусаў у савецкім тыле; — помніках, якія ўвек вечваюць подзвіг савецкага народа ў гады Вялікай Айчыннай вайны на тэрыторыі Беларусі (мэтазгодна выкарыстаць ІКТ-тэхналогіі і вэб-сэрвісы).
	Уклад беларускага народа ў Перамогу над нацысцкай Германіяй. 1. Ураджэнцы Беларусі на франтах Вялікай Айчыннай вайны. 2. Удзел у еўрапейскім руху Супраціўлення. 3. Ураджэнцы Беларусі — Героі Савецкага Саюза і поўныя кавалеры ордэна Славы. 4. Уклад прадстаўнікоў беларускай куль-	2	Вучні павінны ведаць: — прыклады гераічнай барацьбы ўраджэнцаў Беларусі на франтах Вялікай Айчыннай вайны, у партызанскіх атрадах і падполлі, удзелу беларусаў у еўрапейскім руху Супраціўлення; — помнікі ў гонар Перамогі на тэрыторыі Беларусі. Вучні павінны ўмець: — характарызаваць уклад беларускага народа ў Перамогу над нацысцкай Германіяй; — вызначаць фактары, якія абумовілі гераізм беларускага наро-	Паведамленні вучняў аб: — барацьбе ўраджэнцаў Беларусі на франтах Вялікай Айчыннай вайны, у еўрапейскім руху Супраціўлення; — укладзе дзеячаў беларускай навукі і культуры ў барацьбу з нацысцкай Германіяй; працоўным гераізме беларусаў у савецкім тыле; — помніках, якія ўвек вечваюць подзвіг савец-	§ 27 (вучэбны дапаможнік) <i>Індывідуальнае:</i> — падрыхтаваць паведамленне аб дзейнасці А. Грамыкі; — да ўрока па тэме “Наш край”: падрыхтаваць паведамленні аб удзеле ўраджэнцаў краю ў Вялікай Айчыннай вайне; аб ушанаванні ў краі па-

1	2	3	4	5	6
	туры і мастацтва у барацьбу з ворагам.		да ў гады Вялікай Айчыннай вайны	кага народа ў гады Вялікай Айчыннай вайны на тэрыторыі Беларусі. Складанне схемы “Уклад беларускага народа ў Перамогу над нацысцкай Германіяй”.	мяці аб змагарох супраць гітлераўскіх акупантаў (прэзентацыя “Подзвігу народа жыць у вяках” <i>магчыма выкарыстанне ІКТ-тэхналогіі і вэб-сэрвісаў</i>); — падрыхтаваць эсэ па пытанні з рубрыкі “Ваша меркаванне” (с. 163).
	БССР — ўдзельніца заснавання ААН. 1. Заканчэнне Другой сусветнай вайны. 2. Савецкая стратэгія ў адносінах да ААН. 3. Уключэнне БССР у склад краін — заснавальніц ААН. 4. Выхад Беларусі на міжнародную арэну.	1	Вучні павінны ведаць: — прычыны ўключэння БССР у лік краін-заснавальніц ААН; -дату падпісання дэлегацыяй БССР Статута ААН. Вучні павінны ўмець: — характарызаваць пазіцыю СССР па пытанні аб краінах-заснавальніцах ААН; — суадносіць гістарычную падзею з грамадска-гістарычным працэсам (удзел БССР у заснаванні Арганізацыі Аб’яднаных Нацый).	Самастойная работа з вучэбным дапаможнікам па складанні тэзіснага плана “Удзел БССР у заснаванні ААН”. Паведамленне вучняў аб дзейнасці А. Грамыкі. Работа па аналізу гістарычнага дакумента (хрэстаматыя 2, с. 323—327)	§ 28 <i>Індывідуальнае:</i> — Падрыхтаваць прэзентацыю (флаер, віртуальны плакат): 1) аб Беларускім дзяржаўным музеі Вялікай Айчыннай вайны; 2) аб месцах, звязаных з Вялікай Айчыннай вайной, дзе вучань пабываў.

1	2	3	4	5	6
	<p>Памяць пра вайну.</p> <p>1. Месцы памяці і сімвалы подзвіга беларускага народа ў Вялікай Айчыннай вайне.</p> <p>2. Ушанаванне памяці загінуўшых у Беларусі. Мемарыяльныя комплексы.</p> <p>3. Беларускі дзяржаўны музей Вялікай Айчыннай вайны.</p> <p>4. Гісторыка-дакументальная хроніка «Памяць».</p>	2	<p>Вучні павінны ведаць:</p> <p>— прыклады гераічнай барацьбы ўраджэнцаў Беларусі;</p> <p>— помнікі ў гонар Перамогі на тэрыторыі Беларусі.</p> <p>Вучні павінны ўмець:</p> <p>Лакалізавываць на гістарычнай карце месцы знаходжання помнікаў у гонар Перамогі на тэрыторыі Беларусі.</p>	<p>Самастойная работа па запаўненні табліцы “Памяць пра вайну”</p> <p>Паведамленні вучняў з прэзентацыяй: аб Беларускім дзяржаўным музеі Вялікай Айчыннай вайны; аб помніках ў гонар Перамогі на тэрыторыі Беларусі.</p> <p>Экскурсія ў Беларускі дзяржаўны музей Вялікай Айчыннай вайны (віртуальная экскурсія на сайце музея http://www.war museum.by; раздзелы — “Экскурсія па музею” і “Калекцы”).</p>	<p>§ 16; дапаможнік.</p> <p><i>Індывідуальнае:</i></p> <p>— Падрыхтаваць эсэ “Вялікая Айчынная вайна ў гісторыі беларускага народа”;</p> <p>— пытанні і заданні да ўрока “Наш край у гады Другой сусветнай і Вялікай Айчыннай войнаў” (вучэбны дапаможнік, с. 167).</p> <p>— падрыхтаваць віртуальную выставу аб помніках у гонар Перамогі на тэрыторыі Беларусі; аб помніках ў гонар абаронцаў Айчыны (<i>магчыма пры выкарыстанні вэб-сэрвісаў</i>)</p>
	Наш край.	2	<p>Вучні павінны ведаць:</p> <p>— асноўныя падзеі, якія адбыліся на тэрыторыі краю ў 1939–1945 гг.;</p>	<p>Паведамленні вучняў:</p> <p>— аб падзеях на тэрыторыі краю летам 1941 г.;</p> <p>— аб “новым парадку”, устаноўленым германс-</p>	<p>Падрыхтаваць эсэ “Вялікая Айчынная вайна — трыумф і трагедыя беларускага народа”.</p>

1	2	3	4	5	6
			<p>— асабліваці развіцця краю ў гады Другой сусветнай і Вялікай Айчыннай войнаў і фактары, якія іх абумовілі.</p> <p>Вучні павінны ўмець:</p> <p>— канкрэтызаваць асноўныя тэндэнцыі развіцця Беларусі ў 1939–1945 гг. фактамі з гісторыі роднага краю;</p> <p>— працаваць з рознымі крыніцамі інфармацыі (матэрыялы краязнаўчага музея, гісторыка-дакументальная хроніка “Памяць”)</p>	<p>кімі акупантамі на тэрыторыі краю;</p> <p>— аб дзейнасці партызан і падпольшчыкаў на тэрыторыі краю аб удзеле ўраджэнцаў краю ў Вялікай Айчыннай вайне;</p> <p>— аб ушанаванні ў краі памяці — аб змагарох супраць гітлераўскіх акупантаў (прэзентацыя “Подзвігу народа жыць у вяках”);</p> <p>Прэзентацыя “Помнікі ў гонар абаронцаў Айчыны на тэрыторыі краю”.</p>	
	Практыкум	2	<p>Вучні павінны ўмець:</p> <p>— параўноўваць, сістэматызаваць і абагульняць гістарычныя факты, фармуляваць на гэтай падставе высновы;</p> <p>— канкрэтызаваць гістарычныя паняцці, тэрэтычныя вывады з дапамогай факталагічнага матэрыялу;</p>	<p>Самастойная работа (па групах) з гістарычнымі дакументамі (хрэстаматэя 1, пытанні і заданні да дакументаў III раздзела; с. 282–285).</p> <p>Характарыстыка гістарычных падзей, якія адбыліся на тэрыторыі Беларусі ў 1921–</p>	<p>паўтарыць §§ 20–28;</p> <p>заданні 1–9 (вучэбны дапаможнік, с. 168–169).</p>

1	2	3	4	5	6
			<ul style="list-style-type: none"> — характарызаваць геапалітычнае становішча з апорай на гістарычную карту як крыніцу ведаў; — праводзіць комплексны аналіз гістарычных крыніц і рэканструяваць на іх аснове вобразы гістарычнага мінулага і яго ўдзельнікаў; — абгрунтоўваць уласнае меркаванне; — характарызаваць матывы і вынікі дзейнасці гістарычных асоб і творчасці дзеячаў культуры. 	1939 г. з дапамогай гістарычнай карты (вучэбныя насценныя карты).	
	Урок абагульнення.	2	<p>Вучні павінны ведаць:</p> <ul style="list-style-type: none"> — даты асноўных гістарычных падзей, якія адбываліся на тэрыторыі Беларусі ў 1939–1945 гг.; — асноўныя паняцці, якія характарызуюць развіццё Беларусі ў 1939–1945 гг., і іх азначэнні; — асноўныя тэндэнцыі развіцця БССР у 1939–1945 гг. — месцы памяці беларускага народа аб падзеях Вялікай Айчыннай вайны; <p>Вучні павінны ўмець:</p> <ul style="list-style-type: none"> — канкрэтызаваць асноўныя тэндэнцыі развіцця БССР у 1939–1945 гг. фактамі з гісторыі; 	Работа з заданнямі да ўрока абагульнення па раздзеле 3 (вучэбны дапаможнік, с. 168-169).	Падрыхтоўка да кантролю ведаў

1	2	3	4	5	6
			<ul style="list-style-type: none"> — складаць тэзісны план адказу на пытанне; — аргументаваць сваё меркаванне па гістарычных праблемах; — прыводзіць прыклады і вызначаць прычыны гераізму і самаахвярнасці воінаў Чырвонай Арміі, партызан і падпольшчыкаў у гады Вялікай Айчыннай вайны 		
	Урок кантроля ведаў	1	<p>Вучні павінны ведаць:</p> <ul style="list-style-type: none"> — даты асноўных гістарычных падзей, якія адбываліся на тэрыторыі Беларусі ў 1939–1945 гг.; — асноўныя паняцці, якія характарызуюць развіццё Беларусі ў 1939–1945 гг., і іх азначэнні; — асноўныя тэндэнцыі развіцця БССР у вывучаемы перыяд. <p>Вучні павінны ўмець:</p> <ul style="list-style-type: none"> — сістэматызаваць гістарычныя падзеі, якія адбываліся на тэрыторыі Беларусі ў 1939–1945 гг.; — канкрэтызаваць асноўныя тэндэнцыі развіцця Беларусі ў 1939–1945 гг. фактамі; — раскрываць прычынна-выніковыя сувязі паміж гістарычнымі фактамі. 	<p>Варыянт 1. Выкананне вучнямі праверачнай работы па раздзелу III.</p> <p>Варыянт 2. Вусны кантроль па раздзелу III.</p>	Падрыхтоўка да выніковага абагульнення

1	2	3	4	5	6
	Выніковае абагульненне	1	<p>Вучні павінны ведаць:</p> <ul style="list-style-type: none"> – даты асноўных гістарычных падзей, якія адбываліся на тэрыторыі Беларусі ў 1917–1945 гг.; – асноўныя паняцці, якія характары-зуюць развіццё Беларусі ў 1917–1945 гг., і іх азначэнні; – асноўныя тэндэнцыі развіцця БССР у 1917–1945 гг. <p>Вучні павінны ўмець:</p> <ul style="list-style-type: none"> – канкрэтызаваць асноўныя тэндэнцыі развіцця БССР у 1917–1945 гг. фактамі з гісторыі; – характарызаваць дзейнасць гістарычных асоб; – аргументаваць сваё меркаванне па гістарычных праблемах. 	<p>Самастойная работа па складанні абагульняючай табліцы (тэзісаў):</p> <ul style="list-style-type: none"> – Асноўныя тэндэнцыі развіцця Беларусі ў 1917–1945 гг. – Характарыстыка беларускага грамадства ў 1917–1945 гг. – Накірункі, формы барацьбы, вынікі дзейнасці партызан і падпольшчыкаў; – Галоўныя прычыны перамогі савецкага народа ў Вялікай Айчыннай вайне; – Гістарычнае значэнне перамогі над фашысцкай Германіяй і г.д. 	
	Праектная дзейнасць. Урок абароны вучнёўскіх праектаў.	4	<p>Вучні павінны ўмець:</p> <ul style="list-style-type: none"> – абгрунтаваць уласнае меркаванне; – афармляць сваё рашэнне ў выглядзе праекта; 	Абарона вучнёўскіх праектаў	Падрыхтоўка да абароны вучнёўскіх праектаў

1	2	3	4	5	6
			<ul style="list-style-type: none"> – рыхтаваць прэзентацыі паведамленняў, анатацый, рэзюме, рэцэнзій, рэфератаў, гістарычных сачыненняў (эсэ); праектаў аб гістарычных працэсах (падзеях) і асобах. – ацэньваць якасць рэалізацыі праекта 		

АСНОЎНЫЯ ПАТРАБАВАННІ ДА ВЫНІКАЎ ВУЧЭБНА-ПАЗНАВАЛЬНАЙ ДЗЕЙНАСЦІ ВУЧНЯЎ

- У працэсе засваення зместу вучэбнага матэрыялу на павышаным узроўні ствараюцца ўмовы для фарміравання у вучняў прадметных кампетэнцый у сукупнасці наступных спосабаў вучэбна-пазнавальнай дзейнасці:
 - суадносіць гістарычныя падзеі, якія тычацца дзяржаўна-ўтваральнага, сацыяльна-эканамічнага, нацыянальна-культурнага развіцця Беларусі, з грамадска-гістарычным працэсам і савецкай гісторыяй;
 - выкарыстоўваць веданне прыкмет і зместу пададзеных у праграме паняццяў і тэрмінаў для канкрэтызацыі тэарэтычных вывадаў;
 - параўноўваць па прапанаваным ці самастойна вызначаным прыкметам гістарычныя падзеі дзяржаўна-ўтваральнага, сацыяльна-эканамічнага, нацыянальна-культурнага развіцця БССР з падагульненнем у выглядзе адпаведных вывадаў;
 - характарызаваць асноўныя этапы і накірункі афармлення нацыянальных форм беларускай дзяржаўнасці;
 - раскрываць і тлумачыць прычынна-следчыя сувязі паміж:
 - устаноўкай партыі бальшавікоў на сусветную пралетарскую рэвалюцыю і пазіцыяй кіраўнікоў Аблвыканкам-заха па пытанні аб беларускай дзяржаўнасці;
 - пачаткам польска-савецкай вайны і абвясчэннем Літбел;
 - правядзеннем фарсіраванай індустрыялізацыі і пачаткам суцэльнай калектывізацыі сельскай гаспадаркі ў БССР;
 - палітыкай Польшчы ў «крэсах усходніх» і разгортваннем нацыянальна-вызваленчай барацьбы ў Заходняй Беларусі;
 - пачаткам Другой сусветнай вайны і паходам Чырвонай Арміі ў Заходнюю Беларусь;
 - суадносіць мэты, сродкі і вынікі сацыялістычнай мадэрнізацыі беларускага савецкага грамадства пры ажыццяўленні індустрыялізацыі, калектывізацыі сельскай гаспадаркі, культурнай рэвалюцыі;
 - характарызаваць асаблівасці сацыяльна-эканамічнага і духоўнага жыцця насельніцтва Заходняй Беларусі;
 - вызначаць з апорай на гістарычную карту як крыніцу ведаў асаблівасці геапалітычнага становішча Беларусі пры дзяржаўна-утваральным працэсе і ўз'яднанні Заходняй Беларусі з БССР і СССР;
 - даказваць гістарычную справядлівасць уз'яднання беларускай нацыі ў складзе беларускай савецкай дзяржавы;
 - прыводзіць прыклады і вызначаць прычыны гераізму і самаахвярнасці воінаў Чырвонай Арміі, партызан і падпольшчыкаў у гады Вялікай Айчыннай вайны;
 - ведаць месцы памяці беларускага народа аб падзеях Вялікай Айчыннай вайны;
 - праводзіць аналіз гістарычных крыніц і рэканструяваць на іх аснове вобразы гістарычнага мінулага і яго

Ўдзельнікаў;

- адрозніваць меркаванні і інтэрпрэтацыі ад гістарычных фактаў;
- параўноўваць аргументацыю розных пунктаў гледжання па адной і той жа праблеме;
- абгрунтоўваць уласнае меркаванне па праблеме грамадска-гістарычнага развіцця;
- вызначаць матывы і вынікі дзейнасці гістарычных асоб і творчасці дзеячаў культуры;
- характарызаваць гістарычную тэматыку ў творах беларускай літаратуры і мастацтва;
- удзельнічаць у падрыхтоўцы і прэзентацыі паведамленняў, рэфератаў, гістарычных сачыненняў (эсэ); праектаў (вучнеўскіх даследаванняў) аб гістарычных працэсах (падзеях) і асобах з вызначэннем іх праблематыкі, мэтапалаганнем, зборам і апрацоўкай матэрыялаў, абаронай вынікаў.